

DIDELĖ SAJUNGININKŲ ARMĪJA NORVEGIJAI

STALINAS PATARNAVĖS SAJUNGININKAMS

Idomauja Mussolinio laikysena

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Sajungininkų karo vadovybė paskelbė, kad jų kariuomenė jau užėmė kelis punktus Norvegijoje. Dabar sąjungininkai skubiai gabena didesnes kariuomenės jėgas Norvegijon.

Ir šioje užduoty, kaip atrodo, daug bus padėjęs Stalinas.

Ar ne keista? Stalinas, Hitlerio draugas, padėjo sąjungininkams. Dalykas ve koks: sąjungininkai buvo paruošę siųsti nemažą savo kariuomenę Suomijon. Suomijos karas pasibaigė. Sąjungininkų kariuomenė pasiliko nepasijusta, bet priruošta siųsti. Štai šitą kariuomenę dabar sąjungininkai skubina Norvegijon gabenti. Ve kodėl kalbama, kad Stalinas padėjęs sąjungininkams su Hitleriu kariauti.

Britanijos atstovas antradienį pasakė: Britanija jau atliko keturias kampanijas Norvegijoje stadijas, dabar pradės penktą ir svarbiausią — karą su vokiečiais Norvegijos žemėje.

Tie pirmieji keturi laipsniai buvo tokie: 1 — nutrauktas susisiekimas jūromis su vokiečiais, kurie tapo išlaipinti Norvegijoje, su jų bazėmis Vokietijoje; 2 — sunaikinimas Vokietijos lėktuvų bazių Norvegijoje; 3

— sulaukymas naujos kariuomenės gabenimo iš Vokietijos į Norvegiją, ir 4 — išlaipinimas pakankamo sąjungininkų skaičiaus Norvegijoje.

Penktoji stadija prasidės — tai sąjungininkų kariuomenės mušiai Norvegijoje. Stebėtojai mano, kad iš karto sąjungininkai mėgins atimti vokiečiams Norvegijos vakarų miestus, o paskui jau jie pradės ofensyvą prieš vokiečių įsitvirtinimus Oslo mieste ir apylinkėje.

Kaip neutralios šalys, kaip visas pasaulis, taip ir sąjungininkai ypatingą dėmesį dabartinio laiku kreipia į Italijos žygius. Ar stas Mussolinis karan Hitlerio pusėje? Štai klausimas, kuris įdomina visus.

Londone aiškinama: Mussolinis, kaip ir Hitleris, ypatingo pasitikėjimo turėjo lėktuvais. Bet peritos ir šios savaitės įvykiai Norvegijoje galėjo jam parodyti, kad karo laivai pasilieka jurų valdovai. Mussolinis turėtų tai suprasti. Ir jeigu sąjungininkai išlaipins didelę kariuomenę Norvegijoje, Mussolinis gali pakeisti savo planus. Bet kol kas, kiek galima spręsti iš Italijos spaudos, Mussolinis teberodo palankumą naciams.

ISDAVIKAI ILEIDO VOKIEČIŲ KARIUOMENĘ Į OSLO

STOCKHOLM, Švedija, bal. 16. — Švedijos laikraščiai praneša, kaip dėka išdavikų Vokietijos karo laivai įplaukė į Oslo fjordą.

Mušis už Oslo miestą prasidėjo ties Hortenu. Čia Norvegijos karo laivas Olaf Trygvason atidarė ugnį prieš Vokietijos karo laivą Emden. Kadangi nacių laivas buvo arti, tai Olaf Trygvason į dvi minutes paskandino Emdeną.

Paskui Olaf Trygvason paskandino Vokietijos kreiserį Karlsruhe. Tretytis nacių laivas, kreiseris Bluecher, mėgino pabėgti nuo norvegų ugnies ir įplaukė į krantą.

Pačiame mušio įkaity gautas radijo pranešimas, kad norvegai paliautų kariavę su vokiečiais. Norvegų laivas paklausė paliepimo. Vokietijos transportai ir karo laivai plaukė toliau — Oslo linkui. Kas davė paliepimą paliauti kovą, nenustatyta.

Vokietijos laivai pasiekė vietą ties Oskarborg ir Sierstein fortais. Fortų kanuolės paskandino 26,000 tonų Vokietijos

kreiserį Gneisenau. Bet ir vėl norvegai gavo paliepimą nekariuoti su vokiečiais. Ir vėl vokiečių laivams leista plaukti toliau.

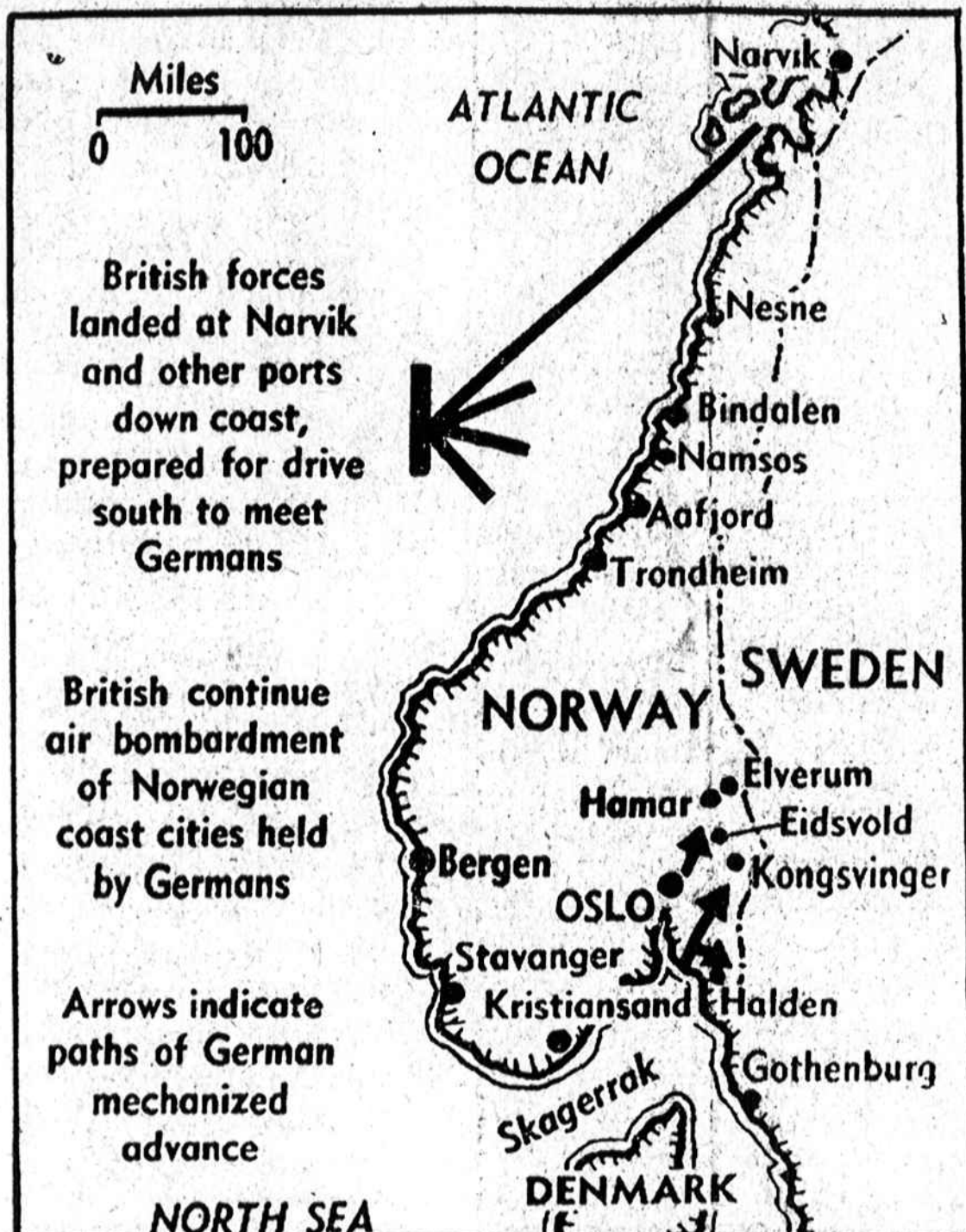
Situos paliepimus, manoma, davė Vokietijos šnipai ir Norvegijos hitlerininkai.

Grasina mirties bausme Norvegijos partizanams

OSLO, Norvegija, bal. 16. — Paskelbtas išpėjimas, kad mirties bausmė gresia tiems norvegams, kurie mėgins šaudyti vokiečius kareivius, okupavusius Oslo, arba daryti žalos okupacijos spēkoms. Sakoma, mieste esama keleto grupių norvegų, ypatingai jaunų, kurie iš pasalų stengiasi šaudyti vokiečius. Šiems norvegams ir grumojama mirties bausmė. Norvegams vyrams, amžiuje tarp 18 ir 55 metų, uždrausta išvažiuoti iš miesto.

Vengrų bataljonas Norvegijoje

BUDAPEST, Vengrija, bal. 16. — Vengrų bataljonas, susidedas iš 400 vyrų, kariavo lenkų pusėje, kai Lenkiją užpuolė Hitleris. Bataljonas atvyko į Suomiją, kai Rusija įsiveržė Suomijon. Čia jis kariavo prieš rusus. Dabar šitas bataljonas perėjęs Norvegijos sieną ir padedąs norvegams kariuoti su vokiečiais.

Norvegijos žemėlapis, kuris parodo mušių vietas.

Rusija žiuri į Norvegiją

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 16. — Kai kurie ekspertai Rusijos klausimais mano, kad Rusija paims ir pasilaikys Vangerfjordą, Norvegijoje, jeigu sąjungininkams nepavyks išvyti nacių iš Norvegijos. Bet jeigu vokiečiai bus išguiti iš Skandinavijos, tai rusai nesiskėsins sakyta apylinkę užgriebti.

Vokiečiai žada Norvegijos karaliui sostą

BERLYNAS, Vokietija, bal. 16. — Vokietijos atstovas pareiškė antradienį: Norvegijos karalius Haakon dar gali išgelbėti savo sostą, jeigu pripažins nacių režimą įsteigtą Oslo mieste.

Pagautas New Yorke radijo pranešimas iš Berlyno sako, jogei karalius Haakon perėjęs rubėžių į Švediją.

Norvegijos karalius nelaisvėje — kalba naciai

BERLYNAS, Vokietija, bal. 16. — Hitlerio vyriausybės atstovas antradienį pareiškė, kad Norvegijos karalius Haakon esąs valdžios atstovų nelaisvėje. Pasak to nacių, Norvegijos valdžios atstovai gabena karalių iš miesto į miestą ir nepaformuoja jį apie tikrą dalykų padėtį šaly.

Vokiečiai paskandino Britanijos kreiserį

BERLYNAS, Vokietija, bal. 16. — Vokietijos pranešimu, nacių bombonešiai atakavo ir paskandino Britanijos kreiserį pirmadienį Norvegijos pakraščiuose.

Išdavikas pašalintas iš kariuomenės komandos

STOCKHOLM, Švedija, bal. 16. — Norvegijos karo vadovybė pašalino iš vietos Kongsvinger tvirtovės komandotoją, majorą Hoch Nielseną. Kaltina karininką tuo, kad jis nedėjęs pakankamai pastangų priešintis vokiečiams.

Kaltina jį sėbravimu su naciais: kai į Kongsvinger tvirtovę buvo pasiūta internuoti nacių įgula, vairavusi Amerikos laivą City of Flint, tai Nielsen elgėsi su ja, kaip su svečiais; Nielsen paliusavo internuotą įgula, kai naciai užpuolė Norvegiją. Be to, jis įsakė išsikirti savanoriams, kurie susirinko su vokiečiais kariauti.

Mato blokadą Vladivostokui

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Gautomis Anglijoje žiniomis, Vokietija ir Rusija turi padariusios sutartį, pagal kurią Sibiro geležinkeliu gabinama vakarų link, į Vokietiją, kasdien 1,000 tonų svarbių naciams karo reikmenų.

Kitas dalykas, Importai svarbių karo reikmenų į Vladivostoką žymiai padaugėjo. Daromas išvadas: jie siunčiami Vokietijon.

Kanada okupuosianti Grenlandiją

WASHINGTON, D. C., bal. 16. — Čia kalbama, kad Kanada jau paėmusi arba atimtoj ateity paėmsianti Grenlandiją — didelę salą, kuri praeity priklausė Danijai. Bet valstybės departamento atstovas pareiškė, kad Jungt. Valstijos nieko nežinančios apie okupavimą.

KARO ŽINIŲ SAŤRAUKA

STOCKHOLM, Švedija, bal. 16. — Vokiečiai paėmė Norvegijos tvirtovę Kongsvinger, švedijos pasieny.

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Britanijos lėktuvai mėtė bombas vokiečių okupuotame Norvegijos uoste Stavanger. Britai sako, ataka buvusi sėkminga.

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Pranešama, Rusijos laivynas daro didelius manevrus Juodojo juroje. Rusijos lėktuvai taipgi dalyvauja manevruose.

BRUSSELS, Belgija, bal. 16. — Belgija ir Holandija vykdo priemonės prieš agentų veiklai suvaldyti. Daugiau nei 100,000 vokiečių gyvena Amsterdamo, o Belgijos miestuose Brussels ir Antverpe svetimšalių gyvena 105,000.

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Premjeras Chamberlain antradienį pareiškė: visi neseniai aš pasakiau, kad šandien esu dešimt kartų tikresnis, jogei sąjungininkai išeis pergalėtojai, negu buvau karo pradžioje; dabar pakartuju tą įsitikinimą.

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 16. — Premjeras Reynaud antradienį pasakė, kad Vokietija pražudė kuone trečdalį savo laivyno paskutinių kelių dienų mušimose. Nacių laivyno nuostoliai siekia, pasak Reynaud, 78,000 tonų.

BUCHAREST, Rumunija, balandžio 16. — Sąjungininkai ir neutralios šalys stebi Italiją. Jos laivynas daro slaptus manevrus. Italijos armija koncentruojama Albanijoje. Prisišijoma, kad Mussolinis ruošiasi atakai Balkanuose.

Rumunija skubina krašto apsaugos darbą

BUCHAREST, Rumunija, balandžio 16. — Valdžia įteikė seimui bilį, kuris reikalauja nepaprastos galios vyriausybei visuose šalies teritoriniuose vandenyse ir uostuose.

Svarstė priemonės kovos su išdavyste

BRUSSELS, Belgija, bal. 16. — Belgijos ministerių kabinetas pirmadienį turėjo posėdį. Išleistas po posėdžio komunikatas kalba, kad buvo svarstomas esančių Belgijoj svetimšalių klausimas.

Be to, karalius Leopoldas turėjo pasitarimą su premjeru Pierlot, užsienų reikalų ministru Spaak ir krašto apsaugos ministru gen. Hanry Denis.

Apie ką jie tarėsi, nepasakėta, bet nuomonė vyrąja, kad ir ministerių posėdis ir karalius konferencija svarstė priemonės nuo Hitlerio šalininkų pučo apsaugoti.

Mussolinis paaikškins Italijos laikyseną

ROMA, Italija, bal. 16. — Italijos spauda praneša, kad ateinančių šeštadienį Mussolinis pasakys svarbią kalbą. Jisai paaikškins Italijos laikyseną ryšium su Europos karo plėtimusi.

Italija ruošėsi pasaulinei parodai Romoje 1942 metais. Italijos spauda dabar kalba, kad gal but parodą teks atidėti iki 1944 metų.

Chamberlain vadina reichą pasiutusiu sunim

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Chamberlain, kalbėdamas apie Vokietijos užpuolimą Danijos ir Norvegijos, pareiškė, kad jokia tauta, nors ir taip nuolaidi ir taip taiki, negali buti saugi, iki tas "pasiutęs šuo" (reichas) nebus sunaikintas.

Paskandino 11-ą Vokietijos transportų

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Admiralitetas antradienį paskelbė, kad 11 Vokietijos transportų paskandinta nuo to laiko, kai Vokietija užpuolė Norvegiją. Dar keturi Vokietijos prekybiniai laivai, viso 9,498 tonų, suimti. Be to, Britanijos submarinai paskandinę 18,000 tonų Vokietijos laivų.

Anglija mobilizuoja dar 850,000 vyrų

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Anglija paskelbė mobilizaciją vyrų amžiuje tarp 25 ir 27 metų. Mobilizacija bus įvykdyta iki gegužės 27 dienos.

Rusijos laivynas daro manevrus Juodojo juroje

LONDONAS, Anglija, bal. 16. — Maskvos radijo pranešimas sako: Rusijos laivynas daro manevrus Juodojo juroje. Manevrų tikslas prisiruošti atremti prieš laivyno žygius, kuris įplauks į tą jurą. Daug karo laivų ir lėktuvų dalyvauja manevruose.

Komunistai ir naciai ruošiasi sabotazui Jungt. Valstijose

WASHINGTON, D. C., bal. 16. — Ne-amerikoniskai veiktai tyrinėti komiteto pirmininkas, Martin Dies, antradienį pareiškė, kad komitetas turi įrodymų, jogei Amerikos komunistai ir naciai daro planus sabotažuoti siuntimą Francuzijai ir Britanijai karo reikmenų. Ar komunistų ir nacių planai pasiseks, tai kitas klausimas, bet, sako Dies, jie planuoja sabotažo žygius.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, balandžio 14 d. — Amerikos lietuvių aukos nudojamos tik lietuviams vilniečiams šelpti.

— Iš Lietuvos per Odesą Palestinos išvykus 7,500 žydų atbėgėlių. Taip pat užsiregistravo 5,500 lenkų, kurie pareiškė norą grįžti į tėviškes, Vokietijos valdomose srityse. Vokietija sutinka juos priimti.

— Šių metų valstybės biudžetas sudarytas 426 mil. litų sumoje.

— Nužymėta Lietuvos ir SSSR siena 370 kilometrų ilgio.

— Didieji Maskvos laikraščiai daug rašo apie Lietuvą, teigiamai įvertindami jos apdairumą ir realią politiką, ir girdami pavyzdinę ūkį bei bendrą kultūros pažangą.

— Šiomis dienomis pasirašoma Lietuvos Vokietijos ekonominė sutartis.

1940.IV.15
New York

Norvegai skundžiasi išdavyste

STOCKHOLM, Švedija, bal. 16. — Pabėgę į Švediją nuo vokiečių Norvegijos kareiviai skundžiasi, kad jų pačių, norvegų, kai kurie karininkai buvę išdavikai, lošę į ranką vokiečiams.

20 žmonių žuvo potvyny Buenos Aيره

BUENOS AIRES, Argentina, bal. 16. — Gausaus lietaus pasėkoje Rio La Plata vandenys išsiveržė iš krantų ir apsėmė kai kurias Argentinos sostinės dalis. Daugiau nei 20 žmonių žuvo dėl potvynio arba jų pasigendama. Apie 50,000 žmonių pabėgo iš namų, gelbėdamiesi nuo potvynio. Turtai potvynio padarė žalos apie 3,000,000 pesų.

Užgyrė suma n y m a duoti pašalpos svetimoms šalims

WASHINGTON, D. C., bal. 16. — Atstovų rūmų užsienų reikalų komitetas užgyrė planą, pagal kurį valdžia turėtų duoti \$15,000,000 pašalpos karo užgautoms šalims.

"Naujienu" Pinigų Siuntimo Skyrius

SIUNCIA PINIGUS LIETUVON
Telegramu. Užtikrinama pilnas ir greitas išmokėjimas.
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadienais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Chicago ir apie kinkei federacio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Debesuota; vėsu; daugiausia vidutinio stiprumo rytų ir šiaurės rytų vėjai; saulė teka 5:08 v. r., leidžiasi 6:32 v. v.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp įsivamųjų ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiuočių").

Sitą tiesos ir kovos romaną skiriu dr. Jonui Šilpui AL. MARGERIS

(Tęsinys)

Pačių dievotaimiausių vyrų ir moterų rankos ir kojų blaizdos buvo kruvinos nuo aštrių vielinės tvoros spyglių. Atrodo, kad religinė neapykanta, kuri proto neklauso ir savo šėlimu ribų neturi, labai giliai buvo sulėidusi piklas savo šaknis į šitų katalikų smegenis, kraują, muskulius, kaulus, sąnarius — visą jų gyvatą. Niekas juos dabar nerimo, nesuvisaldė, žmoniškai neveikė. Kiekviena jų kuno ląstelė buvo pertvinkusi religiniu kerštu ir piktybe.

Zakristijonienė, tarsi staiga pamiršusi, pasileido kiek druta į kapines. Kaip tai niekam nepu-
stebint, pripuolė prie Antanienės ir pradėjo šaukti:

— Tu nežinai, tu nežinai — čia tavo vyrą palaidojo, tavo vyrą — Antaną, tą prakeiktą šliuptarnį, bedėvį čia užkasė! Tu nežinai! Tai dabar žinok, kad be kunigo, be mišių šventų, kaip šunį, čia tavo vyrą užkasė! Tu nežinai! Tai dabar žinok, kad čia yra atskalunų, bambizų kapinės, kurios tik šunims, arkliai ir mašinų mu-lams kavoti tetinka! Tu nežinai! Tai dabar žinok! — spiovė ji. Antanienė į veidą ir nulėkė at gal prie savųjų.

Vargšė Antanienė apstulbo, sumišo ir krito ant savo vyro kapo, jau baigiamo supilti. Jos vaikai iš karto tik dairėsi, ne-

suprasdami, kas čia darosi. Bet tuoj ir jie suprato, prie moti-nos glaudėsi ir verkė visi kar-tu...

O religiško pamišimo apimtus katalikus tik lazdomis ir areštu tesuvaldė policininkai. Didiesnei dievo ir lažnyčios garbei jie, inat, buvo dabar pasiryžę viską savo dantimis sudraskyti.

VIII.

Lietuva davė Amerikai vyrą jauną, sveiką ir tvirtą kaip ažuolą, o atsiima...

Geriausio savo draugo Rokas nebeteko. Ir tokia neįpasakytai žiauri mirtis! Tokia šurpulin-ga darbo žmogaus gyvenimo pabaiga.

Visą savaitę darbu jis nėjo. Noras dirbti, noras gyventi bu-vo jo krutinėje sušales, apledė-jęs. Ir ilgiau jis būtų nėjęs, jei-gu ne griežtas prievaizdo parei-ka-lavimas. O prievaizdas buvo airis — chroniškas girtuoklis ir kyšininkas. Mėgiamiausias jo "arkliukas" ("hobby") buvo prisigerti, kyšius imti ir "neklū-sniams" darbininkams, žinoma, daugiausia atciviams, pasakyti: "Tū, nedirbsi, tai kitas dirbs. Tos vietos jau keli laukia, ir džiaugsis ją gavę".

Rokas darbu grįžo. Nyku, klaiku. Jis dvasioms jau nebe-tikėjo, žmogų dvilypiu gyvunu nebelaikė, vis dėlto tarsi kukž-

Ann Sheridan, kurią "susbietinęs" prieš savęs graudinį prisirakino Californijos universiteto studentas Richard Brun. Už tą triuką Sheridan pavaišino studentą šauniais pietumis.

dėjo jam kas, jog Antano čia dar tebesama, nors jis ir tikrai žinojo, kad prieš savaitę laiko buvo jo pakasynos. Atrodo, kad pasilikę jo galvoje prietarų pėd-sakai vis dar tebeskirstė žmogų į dvi dalis, į dvi puses: medžiag-inę ir nemedžiaginę (kuną ir "dušią", arba nieką). Ir šita ne-samone, nors ir smarkiai guja-ma iš jo galvos, vistiek traukė-si, gužėsi ir slėpėsi jo smegeny-se, tarsi atkakliausias parazitas, kuriuo nusikratyti baisiai sun-ku.

Dairėsi jis urvo gale — dar-bavietėj. Didelė uola, kuri buvo nuo urvo lubų dafinai atsokusi ir, todėl, storais ramsčiais pa-remta, dabar buvo jau nukritu-si ir ramsčius po savim sutriuš-kinusi. Užtaisė jis šovinį ir ją suplaisė. Skeveldras vertė, metė į šalį, kur buvo išimta anglis. Tarp jų rado ramsčių gabalus, plaišus. Kai kurie tik gabalų bu-vo raudonai nudažyti. "Tai An-tano kraujas!" sušuko Rokas, šiurop nukrėstas. O galesio ir baimės jausmai dar labiau pa-kilo jo krutinėje, jo galvoje. Ir jis tarėsi namo eisįs. Ir butų išėjęs, jeigu ne nykštukas cici-lietis, kuris kaip tik tuo tarpu atvežė tuščią vagonėlį. Rokas stabtelėjo, apsigalvojo ir pasili-ko.

Pradėjus pilti jam į vagonė-lį anglį, už kažko užkliuvo šiu-pelė. Pakėlęs ją — pamatė An-tano batą. Prie urvo sienos, už didelio anglies gabalo, lyg ir kyšojo žmogaus pirštai. Roką šaltas prakaitas išpylė. Jis me-tė šiupele ir nuskubėjo į šach-tą. Čia prievaizdai pasakė, jog nebedirbsiųjų daugiau.

— Gerai, gerai, — atkirto jam prievaizdas, — kitas dirbs. Eik sau namo!

Rokas išėjo namo, bet iš tik-rųjų ėjo, pats nežinodamas kur. O jo galvoje kilo klausinias po klausimo, kodėl jie tuoj po ne-laimės visi nepaieškojo Antano kūno dalių? Ir jis kaltino ir, iš dalies, teisingai save ir kitus, ku-rie buvo nelaimės vietoje. Pa-galiau jis tarė sau: "Mes visi buvome per daug susijaudinę. Taip. O laidotojas, matyti, įsitū-kino, jog tas kūno dalis, kurių jis nerado, smarkus sprogimas turėjo taip susmulkinti, kad jos pasidarė nesurandamos, nesu-renkamos.

Ryto metų anksti Rokas ieš-kojo darbo kitur, ir rado taip vadinamoje "šliupoje". Tai ang-lies kasykla, į kurią leisti giliai po žeme nereikia. Paeini bend-ru urvu varsną kita po kalnu, na ir jau kasykloje. Ir čia jam teko pirmame iš eilės urve, "en-trėj", arba "hėdvėj", kaip lie-tuviai angliakasiai sakė, dirbti. Urvas buvo žemas, puožulpu-mis lubomis, kaip palėpė. Vien-ame krašte teturėjo tik du metru aukštumo, o kitame nei pilnai vieno. Oras šaltas, drėg-nas, trenkęs nosį ir krutinę la-bai sunkiu žemės kvapu. Lubo-se plyšiai, su varvančiu drum-linu vandeniu, šiaipjau visos lu-bos ir sienos nubertos stambiais vandens lašais. Siauru, kaip pražiotos žirklės, pakraščiu, kiurknojo gelsvas, nešvarus

vanduo. Kai kur griovelis buvo menkas, bet kai kur platus, kaip bala. Anglies sluoksnis tik vieno metro storumo. Jo porą ar trejetą metrų nusprogdinus ir anglį į vagonėlius supylus, pasidaro platus, bet labai žemas urvas — toks žemas, kad ang-liakasytis tik krupščiomis tegali jame dirbti. Bet pirmas iš eilės urvas visados turi būti nors dviejų metrų aukštumo. Be to, ir vagonėlis ir aukštas ant jo kaupias turi išsieti. Tai buti-nai reikia nusprogdinti ir nu-valyti nors metrą gilumo uolie-nų. Skeveldras, kiek telpa, su-mesti į pakraštį, kur jau anglis išimta, o kurios nesutelpa, tai reikia į vagonėlius sukrauti. Tai sunkus, dažniausiai šlapias dar-

bas. Anglies sluoksnis drėgnas, vietomis vandenuotas. Kai rei-kia išgręžti skylę, tai gražtas velniai, springsta, braška ir la-bai sunkiai tepaduoda sukamas. Vargais negalais skylę išgręžęs, turi labai greitai šovinį užtaisyti ir padegti, nes kitaip — pa-rakus sudrėks ir nesprogs. O ta-da reikės skylę atkrapstyti ir šovinį iš naujo užtaisyti. Tai la-bai pavojingas darbas, nes skyl-ę atkrapstant, kartais kibirkš-čiai pasidaro ir dar ne visą su-drėkusį paraką padega. Šovinys sprogs stačiai į veidą angliakasiui ir jo pagalbiniui. Mir-tis neišvenglina. Bandoma ją apeiti. Sprogdinama dinamitu, kuris drėgmės nebijo ir be jo-kio vargo sprogs. Tačiau be jo-kio labai mažai anglies tepriplaišų. Tik toj vietoj, kur padėtas, skyl-ę, tarsi kiulė, įšknisa, ir vis-kas. Ir kiek anglies jis atplėšia, tai tą pačią trenkdamas beveik malte sumala, susmulkina. O kompanija nori daugiausia stambenų; už smulkmenas mažai ji angliakasiui temoka.

Tai štai, mielas draugutį, ko-kiam urve gavo Rokas akre-dituotu, vadinasi, pilnu angliakasiu dirbti.

Bet jis vistiek čia dirbo: sky-les gręžė, šovinius užtaisė, ang-lį sprogdino ir į vagonėlius kro-vė. Ir diena po dienos priprato. Juo geriau jam sekėsi, kai ga-vo pagalbiniuką, arba "lėberį", kaip lietuviai angliakasiai sako Pensylvanijos angliakasyklose. Dviem, mat, geriau sekėsi graž-tas sukti, greitai šovinį užtaisy-

ti, daug anglies prisiprogdinti ir į vagonėlius supilti, žinoma, su aukštu stambių gabalų kau-pu, kad viršuje gerai atrodytų ir nuo svorio per daug nenu-muštų. Juodu ir uolienas smar-kiai į pašalį surito, ir naujo ge-ležinkelio, kiek reikėjo, nusitie-sė. Stipri valia ir gera sveikata viską nugalėjo.

O tas jo pagalbiniukas buvo dar visai jaunas vyras, tik ką iš Lietuvos atvažiavęs. Bet stiprus, kaip geras buliukas, ir darbo nesibaidęs. Jis parėjo nuo Ke-turvalakių. Mažazemių tėvų; vienok mokyklą visas tris žie-mas lankė. Gerai mokinosi, tai viską, ką tik gavo, ir išmoko. (Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

Mrs. A. K. JARUSZ
PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet Nuo 6 iki 9 vak. Treč. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Seštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas jus garantavimas. Optometriškai Akių Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prie-rėngia teisingai akinus. Visuose at-itikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-mos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.
Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868
Ofiso Tel. Virginia 0036. Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos—9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6899
A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg. 2900 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 8 po pietų, 8 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas Brunsvick 8597.

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Sventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir Akinus Pritaiko
3343 S. HALSTED ST

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Firm., Trečiadienį, Seštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Antrad., Kėtvirtad. Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street Telefonas YARDS 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai
DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 vak. vakaro ir pagal sutartį Ofiso Tel. PROSPECT 6737 Namų Tel. VIRGINIA 2427

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro. Sventadieniais tik susitarus. Phone YARDS 7299.
Tel. Office Wentworth 6330 Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUCIAI
DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakare ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110 Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISA
4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos. Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2 Namų ofisas—3325 So. Halsted St Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 6818 Kėtvirtadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų Tel.—Hyde Park 3395

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių šimta Perkant \$7.65 5 tonas ar daugiau
PETROLEUM CARBON COKE \$7.75 Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas
Sales Tax ekstra.

MADOS

No. 4310—Vasarinė suknelė. Sukirptos meros 14, 16, 18 ir 20 taipgi 32, 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.
No. 4449—Praktiška suknelė vasarai. Sukirptos meros 12, 14, 16, 18 ir 20, taipgi 30, 32, 34, 36, 38, ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankų arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto zeukleliais kartu su užsaky-mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....
Mieros perkrutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio ryt- medžiak. 10:00 val. ryto iš W. H. L. P. stoties (1480 K.) su FOVILU SALTIMIERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago, Cicero, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNS
2314 West 23rd Place. Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

Lietuvos gyvenimo įvykiai

VILNIUS. — Pirmą kartą po 22 metų Vilniuje laisvai švenčiant Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, iškilmingo pėsčiųjų tautos sveikinimo prakalbas pasakė visų Vilniuje ir srityje gyvenančių tautinių mažumų atstovai.

Gudų centro Lietuvoje pirmininkas kun. Ad. Stankevičius be kt. pareiškė: "Lietuvių Tauta! Lietuvos ribose gyvenantieji gudi Tavo didelės šventės dieną siūnė Tau širdingus sveikinimus ir kartu su Tavimi broliškai, nuoširdžiai džiaugiasi. Juk bet kokiu kiekvienos tautos vertybė yra brangenybė ne tik tos tautos, bet ir viso pasaulio, tuo labiau broliškos mums tautos valstybės nepriklausomybė. Lietuvos nepriklausomybė yra darbo, kentėjimų, kovų ir kurybių lietuvių tautos jėgų sintezė. Šioji diena yra pavyzdys kaip įsikunija žodžiai, kaip įgyvendinami didieji idealai. Lietuvių Tauta, Tavo šventės dieną, Tavo nepriklausomybės dieną priimki nuoširdų brolišką gudų pasveikinimą ir geriausius linkėjimus šviesiai ateičiai, kuriuos mes, gudi, siunčiame Tau šiandien iš senosios garbingosios Lietuvos sostinės Vilniaus."

Vilniaus žydų bendruomenės pirm. Dr. J. Vygodskis be kt. pareiškė: "Turėjau garbę būti pirmojo Lietuvos ministrų kabineto 1918 m. nariu. Buvo tai laikas, kai pradėjo organizuotis Lietuvos valstybinė mintis. Valdžios organizavimas buvo brendimo stadijoje. Palyginę tą padėtį su dabartine, matome, kad per 22 metus lietuviai atliko milžiniškus darbus visoje valstybinio gyvenimo srityse, tiek kaime, tiek mieste. Atlikta radikalinė žemės reforma, suintensyvinamas žemės ūkis, stiprinamas kraštas. Žymu didžiulė pažanga kultūrinėje ir kitose srityse. Lietuvos gyvenimas ir toliau žengs tuo pačiu įtempto, atkaklaus, gerai apgalvoto ir planingai atliekamo darbo keliu. Gi Vilniaus atdavimas apvainikavo ilgas Lietuvos pastangas sugrįžti į savo senąją gražiąją sostinę."

Vilniaus rusų organizacijų komiteto pirm. A. Moleris be kt. pasakė: "Šiandien visa Lietuva prisimena praėitį, pagerbdama tuos, kurie dirbo ir tarnavo savo tautai ir tėvynei, kurie tėvynės labui kurdavo vienybės ir visų tautų sugyvenimo tradicijas. Nuoširdžiai mes sveikiname Lietuvos tautą ir jos vyriausybę, kurios stengiasi pagerinti visų mūsų buklę. Ir aš linkiu, kad ši diena būtų mums visiems ne tik šventė, bet ir visų Lietuvos piliečių, be tautos ir tautybės skirtumo, vienybės diena. Visi mes susirinkusieji senojoje Lietuvos sostinėje Vilniuje palinkėsime vienybės ir vieningo organizuoto, sėkmingo darbo tėvynės labui."

Karaimų hachanas Hadži Sarajus Chan šapšalas, prisiminęs, kad šią dieną visos šiam krašte gyvenančios tautos susirinko savo maldos namuose ir

kiekviena savo kalba meldė Aukščiausiąjį suteikti palaimą ir gerovę šiam kraštui, pareiškė: "Dabar gi, kai visų tautų atstovai susirinko po vienu stogu, simbolizuojančiu vienybę ir brolybę, kai kiekviena tauta savo kalba laisvai reiškia savo mintis ir linkėjimus, ir mes nuo amžių šiam krašte gyvenantieji karaimai, kurių senolių krauju ir prakaitu taip pat yra apšlakstyta ši žemė, jungiamo savo kulkų žodį prie žodžių vyresniųjų mūsų brolių ir linkime lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei amžiais išsaugoti savo laisvę ir nepriklausomybę, būti laimingai, klestinčiai, galingai ir kurybingai."

J. E. Lietuvos totorių muzilmonų muftis Dr. Šinkevičius kalbėjo: "Garbė Dievui, šian dien turime laisvą atstatytą nepriklausomą Lietuvą jau 22-ji metai. Mes meldžiamės už laisvę, gerovę Lietuvos, ir šią iškilmingą džiaugsmo valandą iš senelio Vilniaus sveikiname iš visos širdies. Lietuvos nepriklausomybė visa savo didybe vėl pražydo senoje, Lietuvos kunigaikščių įkurtoje sostinėje, amžinoje šventovėje Vilniuje. Teisybė ir teisė gyva. Džiaugsmo šūripas perėjo per visus Lietuvos totorius. Lietuviai įėjo į savo sostinę ne tik kaip jos nuolatinis savas šeimininkas, bet ir kaip tikra šio lietuviško krašto motina, kurios vaikais mes jaučiames. Iš tikimū mūsų prosenių tradicijoms, trokštame Lietuvai savo tėvynei gero ir visomis jėgomis dirbame Lietuvos šviesesniais rytojui. Verta dirbti, verta gyventi. Verta kurti tokį gyvenimą, kad laimė viespatautų mūsų tėvynėje Lietuvoje. Mes pasišventę ir pasiryžę ginti Lietuvos Nepriklausomybę. Lietuvos totoriai nuoširdžiai kovojo už Lietuvą greta narsųjų karvygių lietuvių, gynė jos sienas, liejo kraują kartu su broliais lietuviais, žymų vaidmenį suvaidino Žalgirio mušyje. Mes vieningai atliekame tą garbingą pareigą, kurią mums uždėda dabar gyvenamasis momentas."

Lenkų vilniečių vardu adv. B. Šyškovskis pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybės šventė, džiaugsmo diena visiems lietuviams, taip pat yra miela ir tiems, kurie lietuvių tautos atžvilgiu jaučia broliškus jausmus. Suminėjęs, kaip Lietuva istorijos bėgyje, svetimų tautų, skirtingų kilmės ir kalbos atžvilgiu, apsupta, užsidarė savyje ir po šiaudinių turgu išsaugojo brangiausias turtą — savo kalbą, kuri pagaliau, numetus nelaisvės pančius ir paskelbus nepriklausomybę, išėjo iš pastogių ir įėjo į dvarus ir rumus, į Lietuvos Respublikos rumus, pareiškė savo linkėjimus, baigdamas žodžiais: "Tegyvuoją nepriklausoma Lietuva!"

KAUNAS. — Lietuvos žemės ūkio Kooperatyvų Sąjungos (Lietukio) valdybos pirmininko prof. Petro Salčiaus pranešimu, Lietukis praėjusiais metais savo apyvartą pakėlė iki 138,9 milijonų litų (1938 m. buvo 113,8 mil. litų). Daugiausia padidėjo sėklininkystės skyriaus apyvarta — nuo 800,000 iki 1,600,000 litų. Linų eksportas pašoko nuo 6 milijonų iki 12 milijonų litų. Ši Lietuvos ūkio produkto prekybos šaka tiek išsiplėtė, kad įsteigta net atskira, savaranki kooperatyvų sąjunga "Linai", kuriai Lietukis nuo šių metų perleido visas linų operacijas. Naftos gaminių apyvarta pernai pakilo 60 nuošimčių, iki 11,800,000 litų. Kasdienio vartojimo prekių apyvarta pakilo 40 nuoš. — iki 54 milijonų litų. Žemės ūkio gaminių — įvairių grūdų supir-

ST. LOUIS, MO. — Dorothy Steffan, kuri laimėjo "g-ažiausių lupų" kontestą.

timas vidaus rinkoje — pakilo 33,2 n. ošimčių, 7,500,000 litų. o eksportas — karos suma — 21,8 nuoš., pasiekė 19 milijonų litų. Žemės ūkio mašinų apyvarta pakilo 16,8 nuoš., 7,700,000 lit. Trašų pakilo 5,3 Visos Lietuvos apyvartos kartu, palyginti su 1938 metais, pernai pakilo 22 nuošimčiais. Už eksportuotus gaminius Lietukis pernai gavo per 31 milijonų litų užsienio valiutos, o ukininkams už supirktus jų gaminius vidaus rinkai ir eksportui, išmokėjo 40 milijonų litų.

Svarbiausia Lietukio veikla reiškesi Lietuvos ukininkų ir šiaip vartotojų aprūpinimu kasdieninio vartojimo dalykais: cukrumi, druska, žibalu, miltais, miuili ir kitomis panašiomis prekėmis; ukininkų aprū-

pinimū žemės ūkio gamybai reikalingais dalykais: trašomis, žemės ūkio mašinomis bei įrankiais, geležimi, statybos medžiaga, cementu, geležimi statybai ir kt. reikalingais daiktai; kuru — įvairių rūšių anglimis, benzinu, tepalais; žemės ūkio produktų supirkimu laisvoje rinkoje ir laisvomis konkurencinėmis kainomis ir valstybės pavidus nustatytais kainomis; patobulintos sėklos organizavimu ir jos ukininkų tarpie platinimu ir tt. Be to Lietukis labai žymiai padėjo savo mėnulais Sulavkų Kalvarijoje ir Panevėžyje, linų perdirbimo fabriku Šiauliuose, muilo fabriku "Lietuvos Muilas" Panevėžyje. Žiurdamas savo narių — ukininkų ir krašto interesų, Lietukis dar prieš 1938 m. rudenį pasirūpino atvežti pavasario sezonui reikalingų azotinių ir kalio trašų. Nepaisant karo sunkumų, Lietukiui pavyko atgabenti naftos gaminių, kurių butiniems reikalams dabar užtenka.

Nors Lietukis daro šimtą milijonines apyvartas, tačiau jo pelnai, palyginti, nėra dideli. Tai dėlto, kad Lietukis nėra pelnyto biznio įmonė, o krašto gyventojams patarnavimo, butinioms reikmenims aprūpinimo įstaiga. Jis laikydamasis tvirtų kainų, jas normaluoja ir tuomi apsaugo gyventojus nuo privačių pirklių ir įvairių sindikatinų samburių išnaudojimo. Lietukis savo pelnus žymia dalimi sunaudoja tos pačios visuomenės, krašto kulturai, pavyzdžiui išleidžia šimtus tūkstančių litų kasmet grūdų sėklų gerinimo darbams ir specialistų agronomų kadro išlaidoms, per šimtą tūkstančių kooperacijos darbuotojų, tarnautojų paruošimo kursams ir tokiems bendriems tautos uždaviniams, kaip pirmtimis po atdavimo savaitėmis Vilniaus miesto ir krašto

Ji Yra JUSŲ Asmeninė Atstovė

Artimiausioj Illinois Bell Telephone Company raštinėje yra draugiška moteris, kuri yra pasirėngusi jus atstovauti.

Prie rankų ji turi jūsų telefono patarnavimo rekordus. Ji nori suteikti jums visą pagelbą ir informaciją kiek tik begalėdama. Jūs patirsite, kad ji yra skubi, mandagi ir uoli jums padėti.

Prašome pašaukti ją, kada tik panorėsite patirti apie telefono patarnavimą. Tik pašaukite raštinę.

In Chicago, call **OFFICIAL 9100**

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Aprūpinimui butiniausiais maisto ir kt. dalykais, atliktari žymia dalimi visiškai be jokio pelno, skaitlingų kooperatyvų Vilniaus kr. steigimui ir tt. Kad aprūpinimo klausimas Vilniuje buvo taip greitai ir sėkmingai sutvarkytas, tai yra nemažas Lietukio ir kitų didžiųjų Lietuvos kooperatyvų nemažas nuopelnas.

KAUNAS. — Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Kazys Slezevičius dėl nepaprastų šią žiemą šalčių pareiškė savo nuomonę, kuri sugriauna kaikiurių spėlojimus apie tariamus pakitimus gamtoje ir tt. "Šių metų žiema ypatingai skaudi; at-

rodo, gąmta nori sugriauti įsistovė ir kt. dalykais, atliktari žymia dalimi visiškai be jokio pelno, skaitlingų kooperatyvų Vilniaus kr. steigimui ir tt. Kad aprūpinimo klausimas Vilniuje buvo taip greitai ir sėkmingai sutvarkytas, tai yra nemažas Lietukio ir kitų didžiųjų Lietuvos kooperatyvų nemažas nuopelnas.

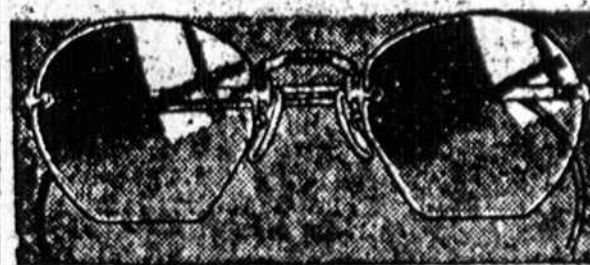
Dėl šios žiemos smarkumo lengviausia esą kaltę suversti Golfo srovei. "Man atrodo, kad tai yra pigus ir per staigus atsakymas. Golfo srovė nėra koks upeliukštis, kurį lengva pasukti į vieną ar į kitą pusę; ji nėra ir verdančio vandens katilas, kuris skleistų šilumą į visas puses", pareiškė profesorius. Iš tikrųjų, Golfo srovė turi įtakos Vakarų ir Vidurinės Europos klimatui, bet nereikia to pėrvertinti; ji negali būti oro staigių atmainų priežastimi. Jei per 12 valandų oro temperatūra nusmūko nuo nulio iki 30 laipsnių žemiau nulio (sausio mėnesį iš 15 į 16 dieną), tai Golfo srovė tikrai čia nekaltė. Staigių oro atvėsimų šaltinis yra Arktikos (šiaurės ašygalio) sritis. Reikia gerai iširti Arktikos sritis. Jos yra tas katilas, kuris gamina Europai orus. Dėl to taip aukštai vertina visas pasaulis anų metų Papanino ir šių metų laivo "Sedovo" ekspedicijas, kurios, laipai plačiu mastu tyrinėjo tas sritis. Daug dar reikės daryti narsių žygių, kol bus iširtos to "katilo" savybės.

Nieko stebėtino, kad ir vasaris pas mus šiomet toks šaltas. Vasario mėnesio temperatūra šiomet beveik tokia pat, kaipi buvo sausio mėnesi, jei ne žemesnė. Sakysim, 1929 m. vasario vidutinė temperatūra buvo 15,6 laipsnių žemiau nulio, o sausio tik — 9,7. Šiomet sausio vidutinė temperatūra buvo 13,6 žemiau nulio. Dažnai pasitaiko, kad, jei vasaris šaltas, tai ir kovas nešiltas, nors yra išimčių. Tikėsime, kad šiomet, kaip ir kitais metais, apie kovo 20 d. vidutinė paros temperatūra pakils virš 0; dienos bus šiltesnės, nors naktimis galės dar gerokai atvėsti.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St., Victory 4965
Stogas, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atunajiname bet ką. Darbas užkrintas. Pilnai apdraustas.

MODERNISKAS LIGONINES APARNAVIMAS
Dabar prieinamas visiems už žemą nustatytas kainas
TONSILAI, Išėmimas tonsių ir adenoidų su guėjimu, užlaikymu, gazų antiseptikais ir chirurgo patarnavimu. 24 val. prabuti ligoninėje. Valikimas \$15
UZAUGUSIEMS \$20
Visi ligoniai yra asmeninė Dr. Blaine L. Ramsay priežiuroje. Turinio puikiai išlavinta pagalbinių staba. Prieš viską yra ligonio patogumas.
BLAINE RAMSAY HOSPITAL
35 South Hoyle Avenue
(tarpe Madison ir Monroe)
Telefonas diena ir naktį SEELEY 4700.

SPECIALIAI PAVASARINIAM IŠPARDAVIMUI
Plasterboard ketv. pėda 2c pd. 2x4 8 iki 16' 2c pėda 1x6 Prieengtos ir pritaikintos 1 1/2 Cedar Postai 7 pėdų 10c
Mažava paprastai \$2.00 Galionas už \$1.25
Nereikia pinigų — jūsų kreditas yra geras. Mokėkite kadir po \$5 per mėnesi.
ALBERT LUMBER and SUPPLY CO.
3800 SO. WESTERN AVENUE
Tel. LAFayette 2101
Atidara sekmadieniais iki pietų.

Akiniai visokių madų, pritaikyti akims su pilna garantija už 2,45 ir aukščiau. Atitaiso žmogui regėjimą ir pralaina daug isokių nesmagumų.
Sulaužyti akiniai sutaisomi už užeminta kainą, kaip nauji empijai 50c, sulaužyti stiklai \$1.00 ir aukščiau. Egzaminavimas akių veitui.
Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis, randasi didžiulėje Jos. F. Budriko krautuvėje kožna diena ir nedėlioje iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK Furniture House
3409-11 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

NAMIE VENZYTI LASINIUKAI
(tikroji medžio dumals)
Galima valgyti žalius arba labai tinkus del už mažes Taverthoms. Taiigi turime venzyto porcepo ir batus. Musų pačiu išdirbimas.
JUSTIN'S Food Store
559 S. Halsted St.
Endwood 9134
Atidaro nuo 10804 1/2 So Michigan Avenue

NAUJA MADU KNYGA

KAINA 15 CENTU
Tik tą gavome naują madu knygę, kurią galite gauti nemus. Siųskite savo orderius.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas: _____
Adresas: _____
Miestas: _____
Valstyte: _____

ŠTAI NAUJŲ METŲ "NAUJIENA" DABAR

895
už Business Coupe (Atvaizduota)

Kada bus dirbami geresni automobiliai Buick'as dirbs ir juos

PATYS galite apskaičiuoti iš to ką matote kasdien gatvėse. Buick'as užkems gatves ir taip yra jau per metų metus.

Jis pašaukė šių metų stiliaus eilę metai atgal. Jis nustatė dabartinį išvaizdos standartą dar '38 su savo Dynaflex inžinu. Jis pakol kas tebėra sprusio vadu važiuotės kokybėje su BuCoil Springsais—dabar jau trečius metus.

Taip, tad, kur yra logiškesnė vieta ieškoti ateinančių metų "didžiosios naujienos" jei ne šių metų dideliame ir erdviam Buick'e?

Gali būti švelnesnis inžinas. Bet Buick yra vienintelis karas, kurs dabar balansuoja jėgos dirbtuves po asemblio.

Gal but bus Coil springsai visur aplink. Bet Buick'as nereikalauja tepimo, praktiškai yra nesunaikinamas, net ir skid-risks sumažinti.

Gali būti freimai sunkesni — Buick turi sunkiausius iš visų karų ta kainai. Arba gali būti daug iš Buick'o "extra touches" kaip

tai safety-latches ant užpakalinių durų, Sealed Beam Didžiosios Lempos apsaugotos nuo susidurimų, Two-Way Direction signalai su automatiniai išjungimais.

Visą šitą dabar gausi pirkdamas Buick'ą. Gaukite juos tą kainą, kuri primena šešius linderius vietoj tvirtų man-size astuonių. Tik imk ir pabandyk Buick'ą. Apžiūrėkite jį iš vidaus ir iš lauko. Ir paprašykite kainų.

Listos skalčiai prasidėda nuo \$895* pristatytas Flint, Mich., pristatymas pagristas gelžkelio, valstijos ir vietos (jei yra) mokesčiais, pasirinkimui priedai ir dalys—extra. Kainos gali pasikeisti be išpėjimo.

Jus Gausite "Gera Pirkini" Dviem Budais iš Savo Buick' Dylerio
Geras "pirkiny" kada jis ateina su senojo karo nuolaida—ir turtais iš automobilių kruvos jūsų naujam Buick'e.

"Best buy's Buick!"

EXEMPLAR OF GENERAL MOTORS VALUE

MILDA AUTO SALES • 806 W. 31st Street, • Chicago, Ill.

BIRUTĖS CHORAS
stato Muzikališką Operetę
"Viengungiai"
Sekant Koncertui Sekmadienį, Bal. 21
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 SO. HALSTED ST.
Pradžia 4:30 v. vak. Įžanga 6c

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Table with 2 columns: Uždavymų kaina: (Chicagoje - paštu, Užsienyje - paštu) and Uždavymų kaina: (Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Dviem mėnesiams, Vienam mėnesiui).

Kraštutinis pacifizmas

Norvegijos ir Švedijos užsipyrimas nedaryti nė vieno žingsnio, kuris galėtų įtraukti į karą, užkirto kelią sąjungininkams padėti Suomijai. Bet Norvegija vis tiek į karą įsivėlė, ir tai labai nepalankiose jai aplinkybėse. Ji buvo užklupta iš netyčių, ir Anglijai dabar labai sunku atsistoti jai pagalbai, nes Norvegijos uostai yra užimti.

Bet Švedija iš šitos norvegų nelaimės nepasimokino. Ji yra pasiryžusi sėdėti ramiai, kol nebus užpulta. Ji tikisi, kad šitokiū būdu jai pasiseks išgelbėti savo kailį. Tačiau nėra jokios abejonės, kad naciai tuojaus įsiverš į Švediją, kai tik jie įsitvirtins Norvegijoje.

Galimas daiktas, kad vokiečiai Norvegijoje neatsilaikys. Dauguma žinių komentatorių neutraliose šalyse mano, kad naciai bus iš tenai išvyti. Tuomet, veikiausia, Švedija bus palikta ramybėje. Bet ji ima didelę riziką. Dabar yra pats kritiškiausias momentas. Nacių įsiveržimas Norvegijon turi but umai sustabdytas, kad jie negautų tenai įsitvirtinti. Švedų pagalba šioje valandoje galėtų suvaidinti nulemiančią rolę.

Bet švedai nekruta, įsivaizduodami, kad, jeigu jie ramiai sėdės, tai karo audra jų nepalies. Tai kraštutinio pacifizmo pavyzdys.

Stalinus ir Hitleris

Pasaulio spaudoje dar tebeina ginčas, kuris iš dviejų stambiausių Europos diktatorių "išnaudoja" antrą: Hitleris Staliną, ar Stalinus Hitlerį? Buvęs Austrijos piliētis Nikalojus Basseches, kuris gyveno ilgus metus sovietų Rusijoje ir yra parašęs keletą knygų įvairiais Europos klausimais, mano, kad Hitleris esąs Stalino įrankis.

Tas rašytojas sako, kad Stalinus sukurstė dabartinį Europos karą, padarydamas sutartį su Hitleriu. Jei ne ta sutartis, Hitleris nebūtų drįsęs karą pradėti.

Bet Stalinus nesąs Hitlerio talkininkas. Stalinus nenori, kad Hitleris laimėtų. Jisai nenori ir kad laimėtų Anglija su Francuzija. Jisai nori, kad karas tęstųsi kaip galit ilgiau. Tai, anot to rašytojo, esąs "vyriausias ir vienintelis Stalino tikslas."

Kokia gi nauda Stalinui iš šito karo ir jo tęsimo? P-as Basseches į šitą klausimą atsako taip:

"Aš priėjau išvadą, kad, bolševikų idėjai beveik mirus Rusijoje, Stalinus išprovokavo karą, darydamas paskutinę desperatišką pastangą iššaukti pasaulio revoliuciją."

Gal but, tai yra tiesa. Jeigu karas tęsis ilgą laiką, tai Europoje, o paskui ir kituose kontinentuose, bus taip viskas sugriauta ir sunaikinta, kad gali kilti revoliucijų banga, nes žmonės nepakęs bado ir skurdo. Bolševikų idėja apie revoliuciją yra tokia, kad juo žmonės daugiau kenčia, juo lengviau kyla revoliucija.

Bet mes esame linkę manyti, kad Stalinui ne tiek rūpi pasaulio revoliucija, kiek išlaikymas savo galios. Revoliucijos, veikiausia, jisai ir pats bijo. Ne be reikalo jisai eina ranka už rankos su aršiausiais kontr-revoliucionieriais.

APŽVALGA

"INTERESŲ TAIKA"

"Lietuvos žinios" apibudino Rusijos karą su Suomija, kaip "interesų karą", o laiką, kurią Stalinus priverstė suomių priimti, kaip "interesų taiką". Val. liaudininkų dienraštis sako:

"... vis dėlto yra viena aišku: interesai sudarė taiką, tai interesai jį (karą) ir pradėjo. O jeigu taip, tai ideologijos čia tikriausiai nesuvaidino jokios reikšmės. Sutarties tekstas šią mintį konstatuoja,

o susitarusių šalių spauda ir valstybės vyrai tą patvirtina."

Bet kam tuomet Maskva buvo padariusi "sutartį" su misteriška Kuusineno "liaudies valdžia"? Kam Molotovas skelbė, kad Sovietų Sąjunga kovoja prieš tariamus Suomijos "baltagvardiečius"? Tam, kad būtų apmulkinti žmonės Rusijoje ir užsieniuose.

Rusijos žmonės to karo nenorėjo. Tad reikėjo juos apgauti, kad jie manytų, jogei karas eina ne prieš suomių tautą, o

tiktai prieš kokius ten "baltagvardiečius", kurie tą tautą buk pavergė.

Be to, reikėjo duoti argumentų Stalino agenturoms užsieniuose, kurios vadinasi "komunistų partijomis", kad jos galėtų pateisinti savo "bosą" Maskvoje.

MIRĖ PERVERSMINIKAS MAČIUIKA

Kovo 25 d. mirė Panemunėje, džiovininkų sanatorijoje, pulk. leit. A. Mačiuka, sulaukęs 40 metų amžiaus.

Velionis buvo vienas veikiausių organizatorių perversmo, kuris įvyko 1926 m. gruodžio 17 d. Po to, kai nakties metu "pučinkai" užėmė strateginius punktus Kaune, Mačiuka su būriu draugų, jaunų aviacijos karininkų, atėjo į seimo rūmus ir pasakė "prakalbą", susidarančią iš vieno žodžio: "Išsiskirstykite!"

Už šitokią chamišką pasielgimą su Lietuvos žmonių išrinktais atstovais jisai nebuvo nuhaustas, bet pasidarė labai "svarbus žmogus" Smetonos ir Voldemaro valdomoje Lietuvoje.

Kai Smetona susipyko su Voldemaru, tai Mačiukai prisidėjo prie Voldemaro ir kartu su juo organizavo "vilkus". Šis sąmokslas nepavyko. Bet Mačiuka nenurimo. Jisai buvo įveltas ir į Karučio "pučą", bet šiaip taip išsisuko nuo bausmės.

Tai buvo avantiūristas, kuris padarė Lietuvos demokratijai tiek blogo, kiek tik galėjo.

SUOMIJOS VYRIAUSYBĖ

Lietuvos laikraščiai paduoda smulkesnių žinių apie Suomijos ministerių kabinetą, kuris susidarė, pasirašius taikos sutartį su bolševikais. Jo sąstatas daug maž toks pat, koks buvo karo metu. Kabinatas yra sudarytas iš įvairių partijų, kurios turi seime 190 atstovų iš 200 visų seimo narių. Į vyriausybę neįeina tiktai kraštutiniai dešinieji - "patriotinis tautos judėjimas", kuris yra panašus į anksčiau gyvavusį lapujiečių (fašistų) judėjimą. Iš 14 ministerių keturi yra socialdemokratai, kaip kad buvo ir pirmensioje vyriausybėje, ir net tie patys asmenys. Kitos partijos turi po tris, du arba vieną atstovą.

Stipriausi asmens vyriausybėje esą Ryti ir Tanneris. Pirmasis yra premjeras, o antrasis - tautos aprūpinimo ministeris.

Vyriausias šios vyriausybės uždavinys tai - atsteigti kraštą, kurį per pusketvirtą mėnesio griovė sovietų bombonešiai ir kanuolės.

STIMPA ARKLIŲ KOLCHOZUOSE

Iš Maskvos "Izvestija" vienas Lietuvos laikraštis paduoda kai kurių žinių apie blogą kolchozinių elgimąsi su arkliais. Arkliai esą daugelyje kolchozų (kollektivų ūkių) taip neprižiūrimi, kad jie stimpa. To rezultate, nukenčia laukų darbai. "Izvestija" rašo:

"... Užmiršta ir apvertkimas pereitų metų pamokas, kada eilėje kolchozų dėl blogo arklių paruošimo užsitęsė pavasario sėja, o jos kokybė buvo aiškiai nepatenkinama. Kolchozas "Oktabr", Naruksovsko rajone, gavo blogą derlių. Svarbiausia priežastis buvo ta, kad arkliai buvo silpni, arė tik 8 cm. gyliu. Tą pat galima pasakyt apie daugelį kolchozų Ardatovo, Černuchinsko, Voznesensko, Salfansko ir kitus rajonus. "Šiemet pietiniai rajonai neturi pašarų. Kolchozų ir rajonų vadovai tuo teisingai nepupestingą arklių priežiūrą. Arklius apleido, neprižiūri, užmiršo pakink-

Dėlko vokiečiai atplėšė Klaipėdos Kraštą nuo Lietuvos

Vokiečių rytų politikos oficiozinis žurnalas "Ostland" 1939 m. balandžio mėn. 1 d. Nr. Klaipėdos Krašto pagrobimą nuo Lietuvos, kuris įvyko 1939 m. kovo mėn. 22 d., pateisina taip: "Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos buvo pagaliau išspręstas tautinės politikos klausimas; tačiau buvo atsižvelgta ir į Lietuvos susisieki-

mo interesus Klaipėdos uoste." Tas laikraščio pareiškimas yra itin reikšmingas. Tvirtinimas, kad Klaipėdos Kraštą atplėšus nuo Lietuvos buvo išspręstas tautinės politikos klausimas, yra gryna nesąmonė, nes to paties laikraščio teigimu iš 160,000 Klaipėdos Krašto gyventojų į vokiečių-nacių organizaciją įsirašė vos 50,000, taigi nei trečdalis. Dėl tų įsirašiusiųjų tas pats oficiozinis žurnalas "Ostland" pareiškė, kad "tie Klaipėdiečiai, kurie įsirašė į nacių organizaciją "Kulturverband" patvirtino, kad jie' pasisako už vokiečių kultūrą ir dvasią". Taigi, jie jokiū būdu nepasisakė, kad nori grįžti prie Vokietijos. Klaipėdos Krašto vokiečių nacių vad. Dr. Neumann 1939 m. sausio 30 dieną pareiškė suvažiavusiomis vokiečių organizacijoms: "Mes esame įsitikinę, kad lietuvis ūkininkas ir lietuvis karys nėra mums priešai. Mes esame įsitikinę, kad Didžiosios Lietuvos ūkio interesai yra suderinami su mūsų laisvės troškimu." Nors tuo laiku vokiečiai turėjo visišką laisvę, Neumannas apie grįžimą prie Vokietijos nieko nekalbėjo, taigi, visiškai nemanė grįžti prie Vokietijos, o tik siekė išsikovoti didesnių kultūrinių laisvių, varomas vokiečių agentų. Bet jau yra žinoma, kad, kas vėlniui paduoda pirštą, tas jau yra prapuošęs. Taip buvo ir su Klaipėdos Krašto vokiečiais. Bet su jais kartu į nelaimę pateko ir visi lietuviai.

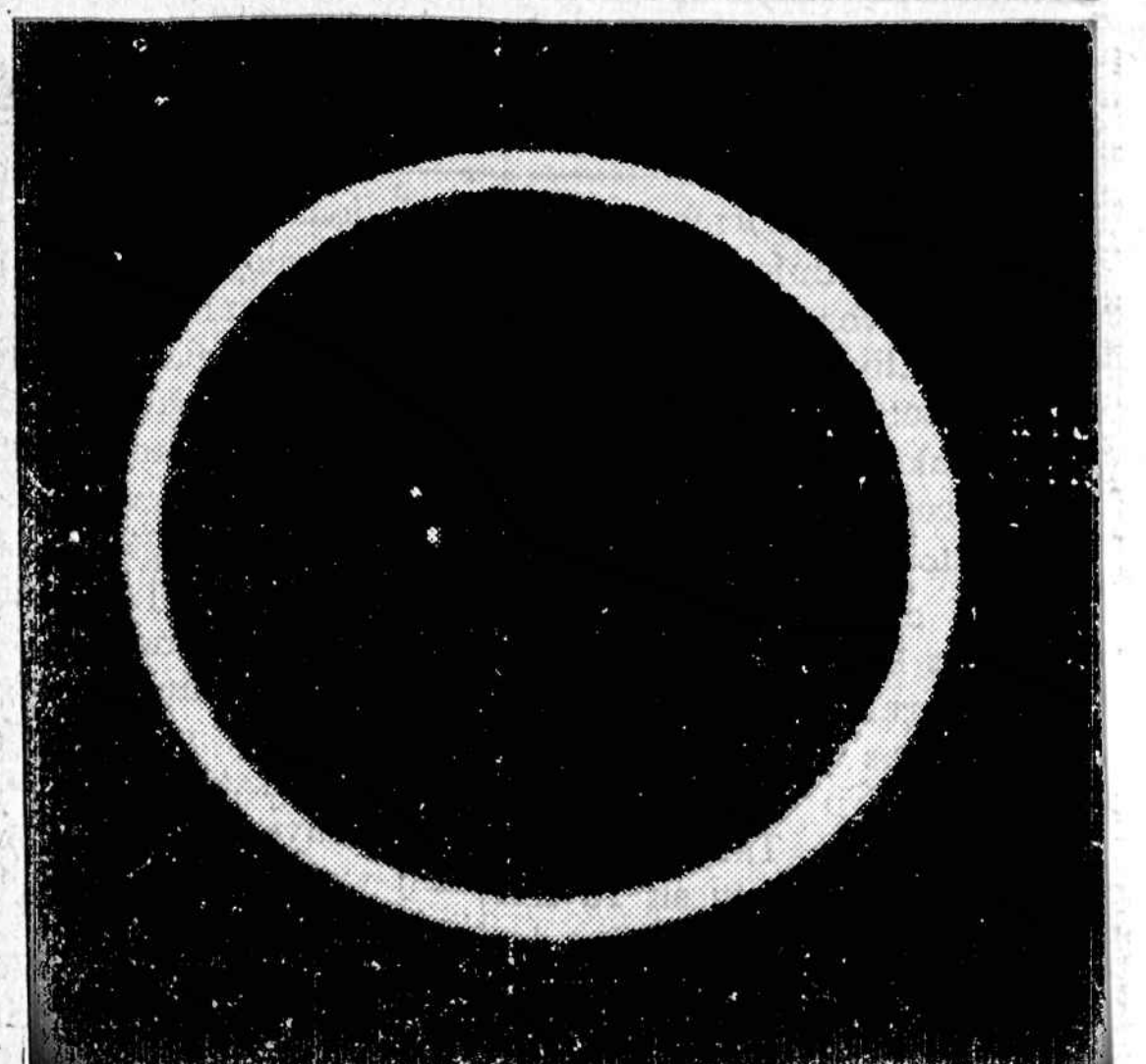
1939 m. vasario 15 dieną tas pats nacių organas "Ostland" pranešė, kad vokiečiai Klaipėdos Krašte turėjo 2,000 smogikų ir Klaipėdos mieste 12 smogikų būrių. Palyginus su lietuvių organizacijomis (Šauliais, Santara, Jaunųjų ūkininkų raiteliais) tas skaičius yra gana mažas. Lietuvių aktyvios organizacijos turėjo bent trigubai tiek narių. Tas vėl aiškiai rodo, kad vokiečių ir jiems pritariančiųjų skaičius nebuvo didelis ir jis jokiū būdu negalėjo nusverti. Taigi jų tvirtinimas, kad buvo išspręsta tautinės politikos problema, yra visiškai klaidinga. Tikrumoje 70-80% Klaipėdos Krašto gyventojų yra lietuviai ar lietuvių kilmės, dėlto tie 100,000 ir nepritarė vokiečių ir vokietininkų siekimams. Be to reikia pabrėžti, kad tik mažą dalis gyventojų įsirašė laisva valia į vokiečių nacių organizaciją. Tarnautojai, fabriki darbininkai, amatininkai ir ūkininkai buvo grąšininiais verčiami ar net be jų sutikimo ko-

lūs. Tik pusė arklių turi pakinklus Pirmosios Gegužės Kalinino kolchoze. Kolchozo pirmininkas draugas Timonin žino, kad iš 40 vežimų tvarkoje tik 2. "... To rezultate kai kuriuose rajonuose krinta arkliai. Trudovik kolchoze, Naruksovsko rajone, pastipo 21 arkliai."

Charakteringi biurokratų valdymo ūkio vaizdai. Jeigu valdžia nesikištų į valstiečių ūkius, tai jie patys rūpintųsi savo reikalais be paragavimo iš šalies. Bet kuomet valdžios komisarai viską kontroliuoja, tai pas ūkininkus nėra iniciatyvos.

lektyviai įrašomi į nacių organizaciją. (Apie tai kitą kartą plačiau). Vokiečių oficiozinio žurnalo pareiškimas, kad buvo atsižvelgta ir į Lietuvos susisieki-

mo interesus Klaipėdos uoste. Tai tik reikia aiškiai pasmerkti vokiečių melą, kad Lietuva "geruoju sutiko grąžinti Klaipėdos Kraštą". O vis dėlto visas pasaulis žino ir, tur but, dar nepamiršo, kad Klaipėdos Kraštas nuo Lietuvos buvo atplėstas grąšinant smurtu. Visi žino, kad Vokietijos užsienių reikalų ministras pagrąšino, jei Lietuva neatiduos gera valia, okupuoti ne tik Klaipėdos Kraštą, bet visą Lietuvą. Lietuva tokioje faktų akivaizdoje turėjo išsivadėti savo gyvybinių reikalų, savo vienintelio uosto. Dabar jau pakankamai paaikškėjo, dėlko Vokietija atplėšė Klaipėdą nuo Lietuvos, butent: 1) norėjo galutinai išnaikinti Versalio taikos padarinius; 2) nukreipti prekių judėjimą per Karaliaučius; 3) padaryti Lietuvą visiškai priklausoma ūkiškai ir politiškaui nuo Vokietijos ir 4) turėti juos bazę toliau ir rytus. Tie tikslai paaikškėjo, kai stebėjome Vokietijos kovą dėl Dančigo. Vokietijai oficialūs sluoksniai pabrėžė, kad Dančigo klausimas išspręstas lenkų koridoriumi ir Vyslos upyno valdymo klausimą. Po Lenkijos sutruškimo buvo konstatuota, kad Vyslos upyno klausimas jau yra išspręstas.

JACKSONVILLE, FLA. — Saulės užtėmimo paveikslas, kuris buvo nuimtas iš lėktuvo.

Lietuvos gyvenimo kronika

IŠ V. K. R. KOMITETO SKYRIAUS VILNIUJE VEIKLOS

Apsilankius Vilniuje (l. 20 d.) ir išsikalbėjus su Vilniaus Kraštui Remti Komiteto Skyriaus vedėju, sužinojau iš jo, kad Skyrius yra ligi šiol jau susėlęs apie 500 asmenų; jų tarpe buvo apie 200 asmenų, kurie gavo pašalpą paskolos forma įvairiomis sumomis. Daugiausiai šelpiama per įvairias organizacijas. Pašalpos buvo ir yra teikiamos pinigais, daiktais ir malkomis.

Ligi Naujų Metų Vilniaus Kraštui Remti Komiteto Skyrius Vilniuje buvo išleidęs pašalpoms tokias sumas:

Vilniaus Labdaros Draugijai išduota pašalpų bendra suma Lt. 24,000; Kalinių šelpimo komitetui - Lt. 3,500; Vilniaus miltiečiai, kuri buvo bolševikų laikais sudaryta Lt. 14,300; Vilniaus rusų draugijai - Lt. 5,530; Medicinos dekanatui prie Vilniaus universiteto - Lt. 3,100; Sanitarinės pagalbos ligoninei - Lt. 1,300; Švenčionių gyventojams sušelpiti - Lt. 2,570; Vilniaus lietuvių studentų sąjungai - Lt. 2,200; Lietuvos Motinos ir Vaiko Organizacijų Sąjungai Vilniuje Lt. 1,280; Vilniaus žydų bendromenei (V. K. R. K-gas gauna aukų ir iš Vilniaus žydų visuomenės Lietuvoje) Lt. 21,000; Vėžio ligų ligoninei Lt. 1,000; Gudų komitetui - Lt. 3,000; Lentvario "Caritas" draugijai - Lt. 600; Naujosios Vilnios varguomenės sušelpiti, per magistratą Lt. 5,000; įvairių paskolų paskiriems asmenims Lt. 46,000. Viso per Vilniaus Skyrių buvo išleista pašalpoms ir paskoloms Lt. 140,000.

Vilniaus Skyriui vadovauja: pirmininkas - Latvys, išdinininkas - Jankauskas, sekretorius - mokytojas Martinkėnas, nariai - Dr. kun. Čibiras, agr. Kraušlys, kun. Bieliauskas ir Žilėnas. -K. V-as.

KAUNAS. - Lietuvoje planuojama steigti pramonės banką. Tuo reikalu įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo finansų ministras E. Galvanauskas, abudu finansų viceministrai, keli bankų direktoriai ir valdytojai. Nufarta tokį banką steigti ir paruošti banko statutą. Bankas turės teikti trumpalaikius ir ilgalaikius kerditus.

pamatus ir ūkiško plėtojimosi galimybes, turi buti galutinai prasalintas didžiųjų valstybių grąšinimas ir Lietuvai grąžintas smurtu atplėstas Klaipėdos kraštas, nes: 1) jis yra lietuviškas kraštas iš žilos senovės iki šių dienų; 2) jo gyventojų didžioji dalis yra lietuviai ir 3) jis yra Lietuvos gyvybinis reikšmės kraštas. -Dangietis

KAUNAS. - Vasario 24 d. Kaune palaidotas buvęs užsienių reik. ministras ir Lietuvos Banko direktorius Dr. Dovas Zaunius. Iš Klaipėdos buvo atvykusi savo brolio palydėti jo sesuo daktarė Zauniūtė ir iš Tilžės senas lietuvių veikėjas spaustuvininkas Jagomastas; į velionies butą buvo atvykę ministras pirm. A. Merkys, Seimo pirmininkas Šakenis, užsienių reik. ministras J. Urbšys, Lietuvos banko valdytojas J. Paknys ir kt. Karstą į kapus nešė ministrai Turauskas ir Aukštuolis, buv. užs. reik. min. V. Sidzikauskas, dir. Norkaitis ir kt. Laidotuvių eisenoje nešė labai daug vainikų, toliau velionies ordinus, kurių 12 buvo pirmojo laipsnio, karstą lydėjo studentų korporacijos, skautai, šaulių garbės kuopa. Kapinėse atsisveikinimo žodį pasakė Užsienių reik. ministras, Lietuvos banko valdytojas ir V. Sidzikauskas.

SVENTOJI. - Nors ir neturi specialaus pavadinimo, tačiau Sventojų intensyviai veikia tikra Lietuvos jurininkystės mokykla. Pirmasis Lietuvos karo laivas "Prezidentas Smetona" Sventojų eina ne tik krantų apsaugos tarnyba, bet jame taip pat, kaip mokomame laive, yra paruošiami jurininkai karo tarnybai ir mūsų prekybos laivams. Kaip ir visuose mokomuosiuose laivuose, ir čia tik apie vienas trečdalis jureivių yra nuolatiniai, o visi kiti yra butinosios karo tarnybos karnai - sanavoriai. Laive jie atlieka teorinį ir praktinį jurinų paruošimą įvairiose jurinio darbo specialybėse: laivų mašinų, blikties tarnybos, jurų ryšių, signalizacijos ir kt. Išbuvę laive 1 metus ir išeidami į atsargą, jie buna parengti tiek kariuomenės, tiek jurų tarnybai.

Šiuo metu prekybos laivyno mokyklose užsienyje studijuoja apie 30 mūsų jurininkų - visi Susisiekimo Ministerijos stipendininkai. Sventosios uoste žiemos metu pats teorinių pamokų įkarštis, o vasaros metu vykdomi plaukiojimo pratimai. Jurininkystės mokymo programoje eina net keliolika specialijų jurininkystės dalykų: teorinė ir praktinė jurininkystė, navigacija, laivų mašinos, laivų ir krantų apsaugos artilerija, povandeniniai ginklai, juriniai matavimai, juriniai ryšiai ir t. t. Šią vasarą mokomasis laivas "Prezidentas Smetona" numato pradėti pakraščių matavimus, kurie patikrins mūsų pajuriu laivininkystės saugumą.

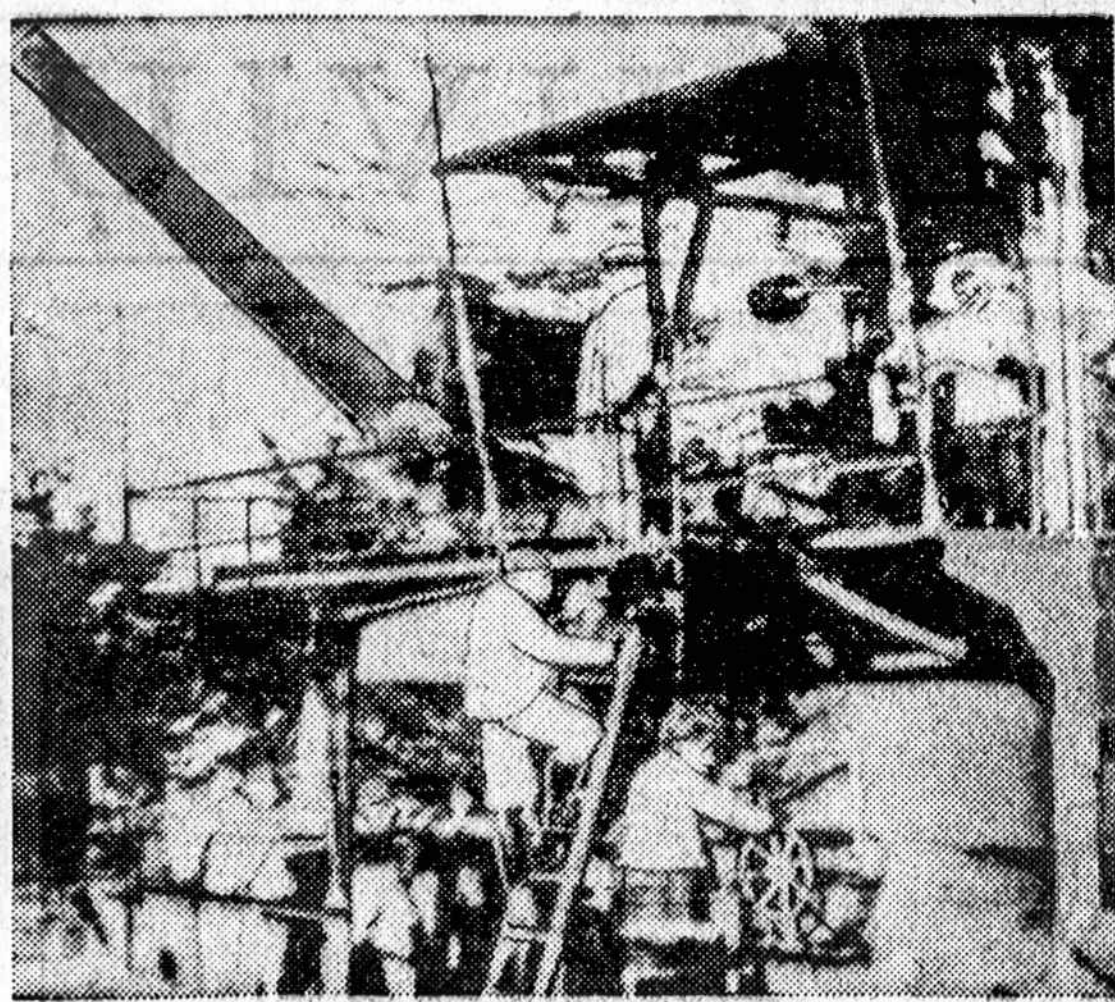
Perdidelio jurininkų prieauglio Lietuvai netenka bijotis, nes specialistų jureivių Lietuvos prekybos laivynui dar ilgai atcityje bus reikalinga. Be to, nemaža jurininkų dar reikės plečiant krantų apsaugos tarnybą.

Lietuvos Padangėje

LIETUVOS TELEGRAMŲ AGENTURAI "ELTA" 20 METŲ

Balandžio 1 d. Elta švenčia 20 metų savo gyvavimo ir veikimo sukaktį. Ji kaip atskiras informacijos organas buvo įsteigta 1920 m. balandžio 1 d. Prieš tai dar 1919 m. užsieniams apie Lietuvą informuoti prie Lietuvos atstovybės Skandinavijai, Danijoj, Kopenhagoje buvo suorganizuota informacinė įstaiga "LTA", kurią vedė Ignas Jurkunas Seinius. Pačioje Lietuvoje jau nuo pat Nepriklausomybės paskelbimo ir pirmosios vyriausybės sudarymo pradžios prie Ministrų Kabineto buvo įsteigtas Spaudos Biuras. Be to, pradžioje veikė informacijos biurai Berlyne ir Šveicarijoje, pav. Freiburge, vėliau Lozanoje ir Berne. Tie biurai—naujai atliko didelį darbą. Informuodami užsienius (telėgramomis, straipsniais, brošiuromis, knygomis ir paskaitomis) apie ką tik iš nelaisvės ir griuvusių pakilusių nepriklausomą Lietuvą.

Pradėjus nepriklausomybės kovas, reikėjo atsilaukti ne tik prieš besiveržiančius priešus, bet ir prieš visam pasauliui priešų skleidžiamas provokacijas. Lietuvos nepriklausomybės priešai dėjo visas pastangas išprovokuoti tą "sezoninę valstybę," tam jie naudojo visokius prasimanymus, melą ir provokacijas; jie turėjo patyrimą ir priemones, o Lietuva tik tiesą ir didį pasiryžimą buti laisva. — Taigi, kaip be ginklų pirmieji Lietuvos savanoriai kariai, taip be informacijos šaltinių ir paty-

Vokiečių naujaisiu kanuočė, kuri, sakoma, nešanti toliau, negu paskilbusios karo metu "didžiosios bertthos."

rimo pirmieji laisvosios Lietuvos spaudos darbininkai pradėjo kovą prieš užsieniuose skleidžiamas provokacijas ir pavojingą kovojančią už nepriklausomybę Lietuvai priešų propagandą. Toje kovoje jaunutė Lietuva turėjo ir draugų. Vienas minėtinas danas, Kopenhagos laikraščio "Berlingske Tidende" redaktorius Steponas Holbekas, kurs atvykęs į Lietuvą karo korespondentu, per savo galingą spaudos aparatą ir per "LTA" fiksliai ir palankiai informavo pasaulį apie Lietuvos kovas ir kariuomenės žygius. Be jo, pati Lietuva tuomet dar neturėjo jokių ryšių su pasaulinėmis žinių agenturomis ir informacijos galėjo sentis ir tiekti tik iš ir per laikraščius, kurie užsieniuose didžiausioje daugumoje buvo Lietuvai nepalankiu arba jai priešingu agentūrų aptarnaujami. Kitas buvo šveicarietis Dr. Juozas Eretas, pradžioj pats dirbęs mūsų spaudos biuruose Šveicarijoje ir Berlyne, o nuo 1919 m. rudens Kaune.

Kilus reikalui visus tuos informacijos narvelius suvienyti į bendrą centrą ir koordinuoti visą darbą, ir buvo 1920 m. IV įsteigta Lietuvos Telegramų Agentūra, kurios pirmuoju organizatorium ir direktorium ir buvo Dr. Eretas. — Nelengva buvo Eltai. Ji buvo pirmoji, kuriai teko tiesiai iš Lietuvos skambinti pasauliui apie mažai kam pasaulyje dar nežinomą Lietuvą ir jį įtikinti, kad tai nėra koks sezoninis padaras, bet sena, garbinga, ne konjunktūros proga susikūrusi, bet atsikūrusi, didelę istoriją turinti valstybė, ir kita — padėti Lietuvai atlaikyti ilgą ir atkakliausią kovą dėl jos sostinės Vilniaus.

Po Dr. Ereto Eltos direktoriais buvo arba jų pareigas ėjo Matas Šalčius, Matas Bagdonas, Magdalena Avietinaitė, Justas Paleckis, S. Jakobas, Dr. Turauskas, Balickas, Pranas Dailidė, Viktoras Kamanauškas ir dabar Valentinas Gustainis. — Šiandien Elta yra išsivysčiusi į modernią telegramų agentūrą su štabu kvalifikuotų redaktorių, stenografų, radio aparatūra ir specialistais radio mechanikais, nuosavia foto laboratorija, turi 4 Hell apartus Havaso, Renterio, DNB, Stefani, Tass ir kitų didžiųjų pasaulinių agentūrų radio žinioms priimti, be to dar 1 ilgų ir 2 trumpų bangų aparatus Morzės ženklais duodamoms informacijoms priimti; aprūpina naujausiomis informacijomis iš viso pasaulio Kauno ir Vilniaus spaudą ir telegramomis informacija apie Lietuvą visas kaimynines valstybes ir tolimesnių valstybių žinių agentūras, su kuriomis turi tarnybinius ryšius, kaip lygus tarptautinis informacijos veiksnys.

Nuo pereinamo pavasario Elta taip pat nemokamais biuleteniais informuoja apie svarbiausius įvykius Lietuvoje gausią Lietuvos išeivijos spaudą įvairiuose kontinentuose, o kuriose kolonijose, kaip Afrikoj, Australijoj ir Tolimuosiuose Rytuose lietuviai savo laikraščio neturi, tai Eltos nuolat siunčiami biuleteniai ten gyvuojančioms lietuvių draugijoms atstoja kartais ir laikraštį, ypatingai dabar, karui užėjus, kada laikraščiai persiuntimas yra žymiai pasunkėjęs ir pasidaręs nebetvarkingas.

Šalė žinių biuletenių, kurie kur tik galima ir įmanoma, yra siunčiami oro paštu, Elta, pagal išgali, siunčia užsienių lietuvių laikraščiams ir vaizdų iš Lietuvos gyvenimo tam tikromis matricomis, kas laikraščiams žymiai pagamina klizių pasigaminimą.

Be to, Elta dar informuoja Lietuvos spaudą apie lietuvių išeivių gyvenimą kitose šalyse, tam panaudodama visus šiuo tarpu jai prieinamus šaltinius, daugiausiai užsienių lietuvių laikraščius. Kaip savo plačiai išsivysčiusio informacinio tarnyba iš užsienių ir užsienius, taip paskuliniams metais vis gyvau besivystančiais informacijos santykiais su užjurių lietuvių spauda Elta, artėdama prie savo gyvavimo 20 metų sukakties slenksčio tikrai džiaugiasi ir žengia į trečiąjį dešimtmetį su tikra viltimi, kad žinių pasikeitimo ryšiai su užjurių broliais ateityje dar žymiau išsiplėtos.

KAUNAS. — Vasario 22 d. nuo širdies smugio mirė ilgametis lietuvių tautos ir valstybės veikėjas, Mažosios Lietuvos lietuvis Dovas Zaunius, paskutiniu metu buvęs Lietuvos Banko valdybos direktorium. Praėjusiais metais Dr. Zaunius tik per plauką beįgijo nuo širdies ligos ir buvo visiškai pasveikęs, bet šią žiemą eidamas gatve paslydęs susisaužiojo dubens kaulą ir buvo paguldytas miesto ligoninėje, iš kur jau nebegrižo. Iškilmingai palaidotas vasario 24 d. Lietuvos Banko lėšomis.

Dovas Zaunius gimė 1892 m. Rokajčiuose, netoli Tilžės, Pakalnės apskr., susipratusių lietuvių šeimoje. Jo vyriausioji sesuo Morta Zaunytė yra žinoma veikėja, aušrininkė, dalyvavusi visuose lietuvių tautos atgimimo veiksmuose. Zaunijų šeimoje rasdavo prieglaudos ir paramos visi veikėjai, dirbę spaudos draudimo ir tautos prikėlimo laikais, Zaunijų šeimoje gimė ir antruoju lietuvių tautos himnu virtusi giesmė "Lietuviais esame mes gimę", kurią parašė pas Zaunius gyvenęs Sauerveinas-Girėnas. Dovas Zaunius dar visai jaunas jau dalyvavo slaptaime lietuvių judėjime. Dar Tilžės gimnazijoje, kai vokiečiai jį norėjo užrašyti vokiečių, jis griežtai pareiškė: "Aš esu Vokietijos pilietis — to aš negaliu nuginti, bet aš esu lietuvis — to aš negalite nuginti". Baigęs

mokslus teisės daktaro laipsniu, Didžiojo karo metu buvo priskirtas prie vokiečių Kaune leisto lietuvių kalba laikraščio "Dabartis", bet įtartas neištikimu vokiečiams, buvo vėl išsiųstas į frontą ir tik kilus Vokietijoje revoliucijai buvo atkeltas į Vilnių, kur tuojau suėjo į santykius su Lietuvos veikėjais, o karui besibaigiant, visiškai perėjo dirbti prie Lietuvos valstybės atstatymo darbo: nuo 1919 m. pradžios organizavo užsienių reikalų ministeriją Kaune, dalyvavo įvairiose konferencijose, kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės, gi pradžioje 1923 metų išvyko aktingai dalyvauti Klaipėdos atvadavimo darbe, ilgai atstovavo Lietuvai įvairiose diplomatinėse derybose, ir beveik be pertraukos 10 metų gynė Lietuvos reikalus Tautų Sąjungoje. Buvo pradžioj užsienių reik. ministerijos patarėju, vėliau jos politinio dep-to direktorium, dar vėliau—nuo 1920 m. Lietuvos atstovu Latvijoj, nuo 1921 m.—Estijoj, nuo 1923 m. Čekoslovakijoj, nuo 1924 m. Rumunijoj, vėliau Šveicarijoj ir prie Tautų Sąjungos, nuo 1928 m. užs. reik. ministerijos general. sekretorium, o nuo 1929 iki 1934 m. užsienių reik. ministru. Per tą laiką jam teko asmeniškai ginti Lietuvos reikalus eilėje svarbių konferencijų ir tą jo darbo laiko-

PIRKIT NAUJA
Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobiliai Amerikoj, moderniška išbultinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuvišką Žyduką

Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306

C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS

Parduodam geriausių ir stipriausių
FOX HEAD ALU
Vynai-Likieriai-Gėrimai
i visais miesto dalis.

5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus Vežam į farmas ir kitus miestus žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visais miesto dalis.

3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0966

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlajomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

PETER SUDENT

Atidarė naują vietą ir PIRNIKAMS DARŽA

Grazūs tavernas, patogus privižiavimas, graži vieta piknikams.

6600 W. 111th St., Worth, Ill.

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS	\$13.50
Išima Už	
PRABUVIMAS	\$50.00
Ligoninėje	
RAUDONGYSLIŲ	\$25.00
Išėmimas ir Ligon.	
REUMATIZMAS	\$2.00
Greita Pagelba	
GYDO VISAS LIGAS	
Ekzaminacija	\$1.00
ir vaistai	
DOUGLAS PARK HOSPITAL	
1900 S. Kedzie Ave. Chicago	

Phone Virginia 9780

Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN, Prop.

Svetainę rėnduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.

2417-19 WEST 43-RD STREET
Chicago, Ill.

Sophie Barcus

RYTINE RADIO VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus domius pranešimus.

Dar niekad \$9.99 tiek daug nenupirko!

TAI DRASUMAS! TAI ŠMARKUMAS!

Tai didžiausias pinigų taupos įvykis, ką Marks yra kada turėjęs!

FOR A LIMITED TIME ONLY!

3-ŠMOTŲ PAVASARINIO APRĖDO

\$9.99

PINIGAIS AR SKOLON

Visus Trys Šia Zema Kaina

Kautą, Skrybėlę ir Suknelę

Pasirinkite iš šio sezono naujausią \$14.95 kautą, \$3.95 suknelę ir \$2.95 skrybėlę. Perkant atskirai kainuotų \$21.85

Jūs tikrumoje sutaupot **\$11.86**

VOS TIK 50c RANKPINIGIŲ

50c I SAVAITE Išmokės Lickana

ABSOLUTELY FREE

Phaiciu Žinomas **TUSSY LIPSTICK**

Niekad neparduotas už mažiau kaip \$1. DYKAI per nepilpėtimą išpardavimą. Nereikėta nieko pirkti. Paskutinė diena. Atsineškite šį vertybės kopung

AT ALL 7 STORES

MARKS

32 W. Washington St.
1654 W. Chicago Ave.
4736 S. Ashland Ave.
3356 West 26th Street
6306 W. Cermak Road

3119 Lincoln Ave. 6409 S. Halsted St.
OPEN TUES. THURS. SAT. EVENINGS. UNTIL 10

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO Rytmetinių

W.H.I.P. LIETUVIŠKU RADIO PROGRAMŲ

1480 KYLOCICLES

10:00 VALANDA RYTO

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560

Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo FRANKOM, LAZDAS, MES NUMIERUOJAM IR UZKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS 1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas \$4,500,000.00

Atsargos fondas virš \$325,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRGINIA 1141

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS

- Mokėdami kaip renda—išmokėsit už savo namą.
- Pirmu negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAL

B. SHUKIS & CO.
4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

BUBBLE GIRL TOWELS PATTERN 2522

2522—Virtuvės abrusėliai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT. No. 2522
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdeu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. _____

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas ir valstija _____

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIŲ :-:

SIS TAS IŠ SEN IR TEN

Matą Nevedonskį amžinas- tin palydėjus

TORONTO, Ont. — Balandžio mėn. 9 d., 4 val. ryte, netikėtai mirė Matas Nevedonskas, sulaukęs 71 metų amžiaus. Nors velionio metų skaičius liudija jo netrumpą amžių — jo budas, kuris visuomet pasižymėdavo gera nuotaika ne tik pačiam sau, bet ir su juo kartu esantiems — vaizduodavo jį daug jaunesnį ir, rodos, žadėjo jam dar ilgoką gyvenimą; tik pora mėnesių tam atgal jis pasijautė sunkiau sveikatoje ir atsilankęs pas gydytoją sužinojo, jog turi širdies ligą ir po kelių dienų smarkesnių antpuolių širdis sustojo.

A. a. Matas Nevedonskis gimė Lietuvoje — Alvite. Didelę dalį savo amžiaus išgyveno Liudvinave, Maršapolės apskrityje. 1909 metais atvyko į Ameriką ir apsigyveno Baltimorės mieste. Aplinkybių vėrimas persikėlė į Rochester, 1917 metais grįžo Lietuvon. 1921 metais Liudvinave įsteigė verpyklą. Ta pramonė jam gerai sekasi, bet 1925 metais dėl gaisro netenka nejudomojo turto. Šios nelaimės smugio paveiktas nutaria apliešti Lietuvą. Negalėdamas grįžti į Jungtines Valstijas, 1928 m. išvyksta Kanadon ir apsigyvena Toronte. Čia atsidaro krautuvė ir porą metų jam neblogai sekasi, bet sugalvoja pabandyti gyvenimą vakarų Kanadoje ir išvyksta į Winnipegą, Man. Čia irgi vėrčiasi bizniu, atidaro krautuvę, bet jausdamas senatvę ir norėdamas būti arčiau savo sūnų, Mato — Toronte ir Juozo — Clevelande, vėl grįžta į Toronto 1937 m. ir čia praleidžia savo paskutines dienas. Velionis iš amato buvo siuvėjas ir nors turėjo patraukimui prie įvairios prekybos, dažnai vėl grįždavo prie siuvėjavimo ir beveik iki savo gyvenimo pabaigos dar vis tai šen, tai ten siudavo. Tai buvo jūdrus, darbštus ir ištvėringas žmogus. Anot sūnaus Mato pasakojimo, nežiurint, kokie gyvenimo sunkumai jį užklupdavo — jis nenusimindavo, bet viltingai ir gera nuotaika nugalėdavo visas kliūtis.

Savo maloniū būdu įsigydamas daug draugų ir buvo dažnai aplankomas, budamas gyvas ir dabar, kai gulėjo amžinasties patale.

Paliko giliai liudinią žmogų Magdeloną Kalėdaitę ir tris sūnus: Antaną ir jo žmoną Mikalą Alberta, Kanada; Juozą ir jo žmoną Marytę, Cleveland, Ohio; Matą ir jo žmoną Salomėją ir anukėlius: Vincelį ir Petrą, Toronto. Seseris Magdeloną Urbaitienę, Saganaw, Mich., ir Helen Nevedonskiūtę, Detroit, Mich. Brolius Juozą ir Kazimierą ir seserį Oną Draugelienę — Lietuvoje.

Kunas pašarvotas buv savo namuose, 12 St. Ann Rd. Paskutinę savo kelionę atliko iš lietuvių parapijos bažnyčios į Mount Hope kapus.

Lai būnie jam lengva sveltima žemelė.

Prof. Pakšto paskaita Toronte

Balandžio 27 d., 8:30 val. vakaro lietuvių parapijos svetainėje profesorius Pakštas laikys Toronto lietuviams paskaitą. Nors šiuo tarpu paskaitos tema mums dar nežinoma, bet bukim tikri, kad gerb. pralegantas parinks ir pritaikins mums ką nors įdomaus ir naudingo. Visi Toronto ir apylin-

kės lietuviai prašomi atsilankyti. Įžanga laisva.

Ilga žiema

Šiais metais žiema jau tikrai įkyrėjo. Dažnai snigo, dažnai šalo ir štai jau balandžio mėnesio antra pusė, o pas mus dar vis sninga ir šala. Bet vis tik mes dar laimingesni už europiečius. Ten lietuvius ir kitas tautas gerokai šalčiau pačiupinėjo. Sako, ten kas turėjo, tai vilkėjo visų drabužių su dvi eiles; du kart tiek kuro suvartojė ir kitokių patogumų susiėškojo. Bet kaip turėjo tą šalį pernešti tie, kurie neturėjo net po vieną cilg drabužių, nei kuo pasišildyti, nei gėriau užkasti, kad kunas būtų atsparesnis. Prie tokių pirmiausia priskatytini karo pabėgėliai, kariai, kurių tukstantiai dabar pluduriuoja vandenynuose, kiti skraidodo padangėse, o kiti šala pusnyuose. Žmonės padaro stebuklus įvairiose technikos srityse, bet tokių jūdošių kai Hitleris, Stalinas ir Mussolinis jie nepajėgia nušluoti nuo žemės paviršiaus ir jų žiaurias grobioniškas idėjas paneigti. —Frances.

Toronto, Ont.

„Rytų Pilyje“ užbaigėme žimos sezoną

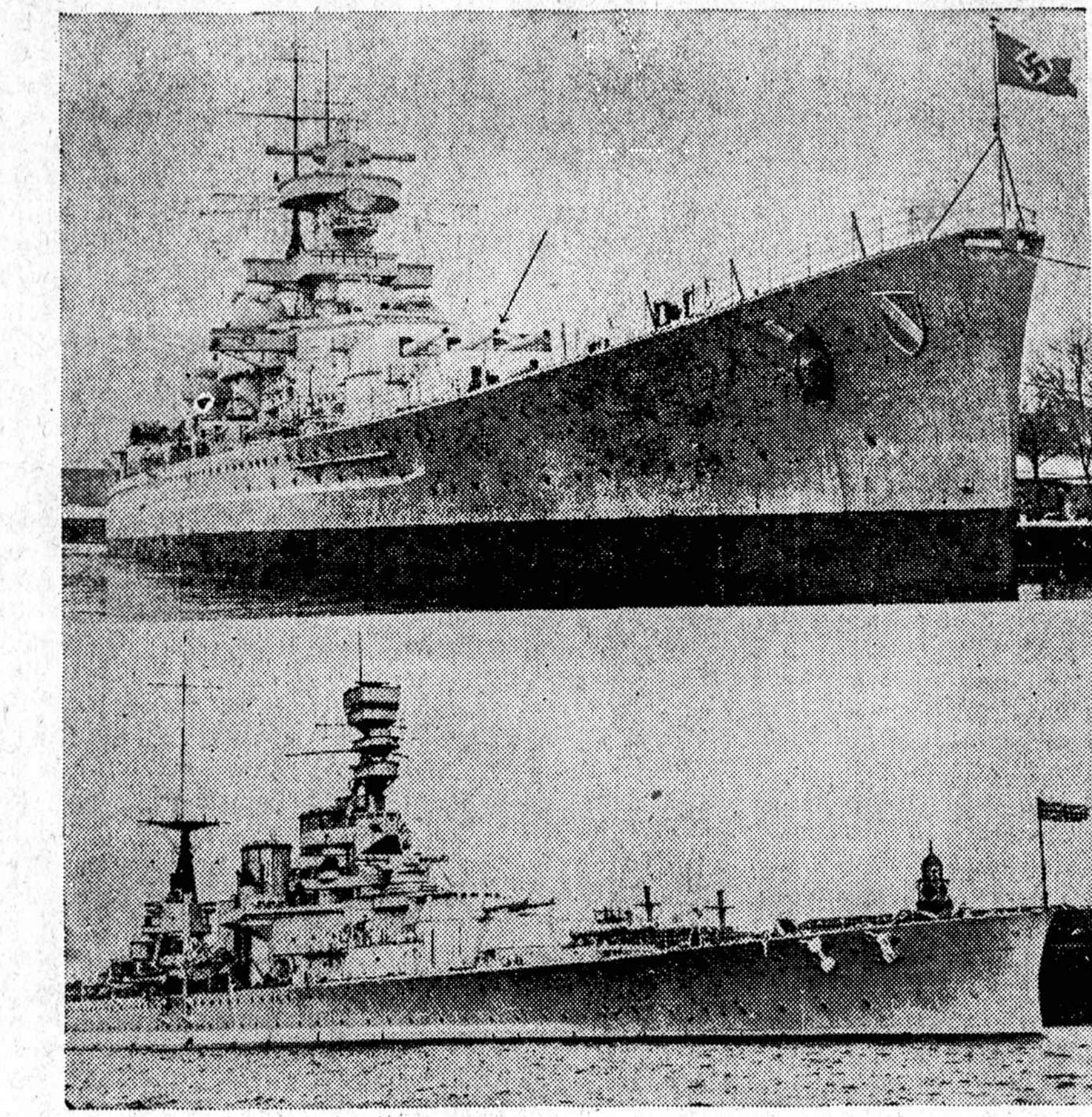
Balandžio 6 d. SLA 236 kuopa Ukrainų salėje, 401 Bathurst St., užbaigė žimos sezono pastatytą 5 veiksmy dramą „Rytų Pilyje“. Kombinuotas, intrigu kupinas ir sudėtingų scenerijų reikalaujantis veikalas nėra lengvai pastatomas. Dėl to čia nekas neišdrįso per visą žimos sezoną scenoje pastatyti ką nors rimtesnio. SLA kuopa visuomet deda pastangų, kad jos parengimai būtų linksmi ir įdomūs. Taip ir buna. O buna todėl, kad SLA kuopos nariai, meno mėgėjai, nesigaili darbo ir vargo mūsų malonumui. Į „Rytų Pilyje“ mūsų kuopos nariai vaidintojai, įdėję daug rūpestio ir sumanimo, suvaidino labai gerai. Kiekvienas atstovas vaizduojamo asmens rolę atliko originaliai. Debiutantė Mrs. Z. Stankienė vadovaujamoje „Izabeles Severiniūtės—kunigaikštytės“ rolėje vaidino labai puikiai, kai kuriuose veiksmuose tiesiog žavėtinai, Mrs. Stankienė savo debiute parodė nepaprastų gabumų vaidybos srityje.

Antroj vadovaujamoj „Daumanto“, kunigaikštystės vyro, rolėje p. J. Yokubynas visus veiksmus suvaidino šaltai, bet rimtai ir originaliai, kaip tikras kunigaikštystės vyras. Daugilienė — Daumanto pusseserės rolėje, vaidino daugia, negu geriau. Komedijantės rolėje galima sakyti p. Dagilienė yra nepažinoma. Ji savo vaidyba, gestais ir juokingais išsireiškimais paskauino juoką. Kai ji vaidina, juoktis iš tikro yra skanu. Kunigaikščio Severino rolėje J. Margelis tiek savo vaidyba, tiek naturalia grimasa buvo tikras kunigaikštis. Anelės ir Daumanto tarnaitės rolėje Mrs. V. Samulevičienė tarnaitės tipą vaizdavo taip, lyg ji būtų nuo kudikystės dienų tarnaitės gyvenimą gyvenanti. Pletkininkės Magdės rolėje E. Frenzelienė buvo panaši į tą „Raseinių Magdę“. Minkevičius teisėjas (J. Indrelė) savo vykusia grimasa buvo tikras teisėjas tipas. Barbora, jo duklė, Mrs. O. Margelienė paprastame kasdieniniame gyvenime ji visuomet humoristiška. Bet kai

atsitiktinai jai reikia būti Barbora, Stasi arba Rita, ji gali būti tuo, ko nori. Šiuo kartū jai reikėjo būti rimtai ir rūpestingai. Kur reikia, ji ir tokią moka būti. Petras, Minkevičiaus sūnus, J. Stankus, „Rytų Pilyje“ mokėjo apsilvilti į didelę bėdą papuolusio žmogaus kailinius. Jis juos apsilvilo ir dėvėjo baimingai, atsargiai ir gerai. Nedorėlis Levinsonas (Samulevičius) vaidino „nedorai“, bet gerai. Publika savo „nedorumu“ prijuokino iki soties. Tik p. Danielius toje pilyje gal buvo nepastebimas dėl to, kad jis turėjo būti kaip pats Danielius sakė: „vos tik šešiosdešimtis metų rudenį suėjo“. Nors Danielius save ir jaunino, bet vistiek jis buvo per jaunas. Žiurovui jis buvo nei šiltas, nei šaltas.

Kalbant apie vaidintojų sąstatą ir jų vaidybą, negalima pamiršti kitos debiutantės, vaidinios Vincutės Rolę. Ta debiutantė, tai jaunutė Birutė Indrelitė. Ji pirmą kartą pasirodė scenoje ir tuo pačiu publikai.

Jos laikysena scenoje, impresingas žodžių reiškinys sakyte sako, kad jaunutės Birutės asmenyje galima laukti gabios artistės.

Vokiečių didžiausias karo laivas „Scharnhorst“, kuris, sakoma, skaudžiai nukentėjo susirėmime su anglų karo laivu „Renown“ (žemutinis paveikslas).

atsitiktinai jai reikia būti Barbora, Stasi arba Rita, ji gali būti tuo, ko nori. Šiuo kartū jai reikėjo būti rimtai ir rūpestingai. Kur reikia, ji ir tokią moka būti. Petras, Minkevičiaus sūnus, J. Stankus, „Rytų Pilyje“ mokėjo apsilvilti į didelę bėdą papuolusio žmogaus kailinius. Jis juos apsilvilo ir dėvėjo baimingai, atsargiai ir gerai. Nedorėlis Levinsonas (Samulevičius) vaidino „nedorai“, bet gerai. Publika savo „nedorumu“ prijuokino iki soties. Tik p. Danielius toje pilyje gal buvo nepastebimas dėl to, kad jis turėjo būti kaip pats Danielius sakė: „vos tik šešiosdešimtis metų rudenį suėjo“. Nors Danielius save ir jaunino, bet vistiek jis buvo per jaunas. Žiurovui jis buvo nei šiltas, nei šaltas.

Kalbant apie vaidintojų sąstatą ir jų vaidybą, negalima pamiršti kitos debiutantės, vaidinios Vincutės Rolę. Ta debiutantė, tai jaunutė Birutė Indrelitė. Ji pirmą kartą pasirodė scenoje ir tuo pačiu publikai.

Jos laikysena scenoje, impresingas žodžių reiškinys sakyte sako, kad jaunutės Birutės asmenyje galima laukti gabios artistės.

Kiekviena drama baigiasi kokiu nors nepaprastumu. Taip baigėsi drama ir „Rytų Pilyje“. Čia buvo reikalingas policininkas. Nepamainomą policininko rolę atliko Adomas Kuniutis. Nors veikalas buvo ilgas ir užėmė laug laiko, tačiau veikalo turinys ir artistų vaidyba publikai patiko. Po vaidinimo sekė linksmi šokiai. Nesusirinkus publikai skelbtu laiku, vaidinimas turėjo prasidėti vėliau nei buvo norėta. Tuo būdu publika patį „nuvogė“ nuo savęs vieną valandą šokių. SLA moterų aukoti fantai vilniečiams davė pelno \$15.95.

Rinkome Pildomą Tarybą
Balandžio 14 d. SLA 236 kuopa laikytame susirinkime, apsvaresčius kuopos reikalus, rinko Pildomą Tarybą. SLA griovėjai mūsų kuopoje praktiškai mirė. Lapeliai apie SLA „mirtį“ nedaug ką tenugazdino. Pažangieji kandidatai laimėjo. Iš 38 dalyvavusių susirinkime ir tu-

rinčių teisę balsuoti balsavo taip:

I Prezidentus	
F. J. Bagočius	28
W. F. Laukaitis	8
J. Miliauskas	2
I Vice Prezidentus	
J. K. Mažukna	29
V. A. Kerševičius	9
I Sekretorius	
M. J. Vinikas	14
D. Pilka	22
K. Michelsonas	2
I Išdininkus	
K. P. Gugis	27
J. J. Bačiūnas	7
J. Zebrys	2
I Išdo Globėjus	
S. Mockus	11
E. Mikužūtė	21
P. Dargis	25
J. Brazauskas	2
J. Januškevičius	5
J. K. Urbonas	1
I Doktorus Kvotėjus	
S. J. Staneslow	29
S. Biežis	9
A. L. Graičiūnas	3

Delegatais į SLA seimą išrinkti šie kuopos nariai: O. Indrelienė, G. Jokubynaitė ir A. Mikėlionis.

Apie socialistų kuopos susirinkimą

Balandžio 7 d. šauktas socialistų kuopos susirinkimas įvyko. Dalyvavo visi kuopos nariai, apsimokėjo nario duokles, rimtai ir draugiškai svarstė kuopos ir jos veikimo reikalus. Malonu, kad mūsų draugai, gyvendami sunkiose veikimo sąlygose turi tvirtą pasiryžimą dirbti visuomenei naudingą darbą.

Kuopos komiteto nariai padarė pranešimą, iš kurio paaiškėjo, kad rengtas vakaras M. X. Mockaus paminklo pastatymo naudai davė nedidelį pelną. Priežastis to buvo kitas vakaras, kurį komunistai specialiai surengė kenkimui. Kadangi prie tokio kenkimo vakaras davė pelno nedaug, tai ikt norimos sukelti sumos nutarta parinkti aukų tarpe laisvos minties draugų. Kuopos susirinkime iš draugų surinkta \$2. Kiti pasižadėjo aukoti vėliau. Norintieji prisidėti prie pagerbimo ir įamžinimo M. X. Mockaus darbų prašomi paaukoti

kas kiek gali. Aukus galima įteikti per kiekvieną kuopos narį. Užbaigus aukų rinkimą, auro kotojų pavardės bus paskelbtos spaudoje. Prie norimos sukelti sumos, jei ji nebus sukurta aukomis, kuopa nutarė nedateklių padengti iš kuopos išdo. Kitas pranešimas buvo padarytas apie senesnią įvykusius į Kanados parlamento rinkimus ir apie Socialistų (C. C. F.) partijos progresą tuose rinkimuose. Trečiame pranešime buvo paaiškinta, kad kuopos komitetas ir įgalioji draugai pasimatymui su buvusiais kuopos nariais reikale jų grįžimo į kuopą socialistiniame, visuomeniniame ir kultūros darbu, pasi-

matė veik su visais buvusiais kuopos draugais, išskiriant trijų draugų. Sekretorius pranešė, kad savaitę prieš susirinkimą buvo pasiūti visiems buvusiesiems kuopos draugams specialūs pakvietimai į susirinkimą. Tačiau nė vienas iš buvusiu kviestų į kuopos susirinkimą neatsilankė. Vienas iš 7 kviestų draugų atsiuntė susirinkimo dienoje laišką, nurodydamas priežastis, kliudančias grįžimui į kuopą. Susirinkimas apsvaresęs sąlyginį grįžimą, deja, negalėjo jo patenkinti. Kiti draugai nesiteikė nė to padaryti, pareikšti minties, kas jiems kliudė bendrai veikti. Kuopa bandė surasti kelią bendram darbu, bet pas draugus turi būti yra ta mintis, kad paskirai veikiant galima daugiau nuveikti. Kuopa šiame susirinkime kreipė dėmesį į reikalingumą kalbinti tuos draugus, kurie kuopoje nėra priklausę, bet gali būti aktyvūs ir darbštūs siekiamos atities tarkininkai ir kovotojai. Socialistiniai darbininkiškas visuomeninis ir kultūrinis darbas turi būti dirbamas. Jis negali sustoti. Tokį darbą lietuvių tarpe dirba socialistų kuopa, pažangios lietuvių visuomenės padedama. Todėl kiekvienas pažangus klasiniai susipratęs Toronte ar jo apylinkėje gyvenantis lietuvis turėtų sąjaukti už pareigą stoti į socialistų kuopą ir joje aktyviai veikti. Toliau atž miestu, provincijoje gyvenę lietuviai gali priklausyti kuopai kaip pavieniai. Stojant į kuopą, nežiurint kokioje provincijoje gyveni, reikia padaryti tik viena: atsiųsti dolerį ir dvide-

šimt penkis centus, vardą ir pavardę, adresą kur gyveni ir busi pilnateisis socialistų (C. C. F.) kuopos narys. Tokios sąlygos ir minimalis mokėsnis ir metus pavienių narių. Gavus pinigų tuoj pavieniam nariui išsiunčiamas nario bilietas su kuopos ir generalio C. C. F. sekretorių parašais, apie įstojimą ir apsimokėjimą mokesdį. Įstojimo reikalu reikia kreiptis šiuo adresu: Toronto Liet. Soc. Dem. kuopos sekretorius (arba pirmininkas), 86 Bellwoods Ave., Toronto.

Dėl siuntimo delegatų į Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos konferenciją, kuri įvyks Chicagoje birželio mėn., nutarta, jei aplinkybės leis, delegatų siųsti, o tos aplinkybės tai finansai. Į C. C. F. konferenciją, kuri įvyks gegužės mėn. 24 ir 25 d. Toronte, susirinkimas įgaliojo atstovauti vieną iš kuopos komiteto narių. Buvo svarstomos kuopos perspektyvos tolimesnio veikimo kaip ir ką veikti. Darbininkiškas kovos fronte darbo daug. Reikia organizuoti ir dirbti. Tik organizuotas darbas ir kova vedą į laimėjimą. Tad bukime organizuoti, stokimė į kuopą ir dirbkime. —Darbininkas.

IŠ MONTREAL PADANGĖS

Įspūdžiai iš Dr. Kaskiavičiaus prakalbų

MONTREAL, Kanada. — Pirmą kartą montrealiečiai turėjo progos išgirsti paskaitas sveikatos klausimu, kurias davė iš New Yorko atvykęs Dr. Kaskiavičius. Už surengimą šių prakalbų tenką kreditas M. L. S. ir D. pašalpinė draugijai. Labai nuosekliai apibūdino šį svarbų klausimą ir supažindino visus su opiausiais sveikatos išsniais.

Daktaras gana aiškiai nušvietė, kokią svarbą turi oras, saulė ir t. t. Be to, plačiai kalbėjo apie vitaminių reikšmę ir košiam maiste galima jų daugiau gauti, kurie pa'alko visą žmogaus organizmą. Moterims labai patiko, kad vyrams davė daug vėjo už rukymą. Tai viena iš blogiausių ydų, kuri yra taip plačiai iššakojus tarpe visuomenės.

Prisiminęs apie svaiginančių gėrimų reikšmę, patarė nevar toti perdaug, bet po stikliuką galima paragauti. Tas nekenkia sveikatai.

Tokis patarimas, matyti, ir vyrams patiko. Apie romansavimą smalsuoliams irgi davė gerą pamokiniimą. Kai kurie mano, kad perdaug atvirai apie tą kutenimą, Well, kam nepatiko, galitė nepildyti tų receptų. O kai kam gal tokie patarimai bus naudingi.

Galima drąsiai sakyti, kad šios prakalbos sveikatos klausimu visais atžvilgiais gerai pavyko. Publika gana daug prisirinko pasiklausyti šios įdomios paskaitos.

Montrealiečiai bus ilgai dėkingi Dr. Kaskiavičiui už toki gerą pamokiniimą. Daugumas turės geresnį supratimą, kaip reikia kiekvienam prisilaikyti medicinos dėsnių ir branginti sveikatą.

Puikūs margučių bairis

Vytauto neprik. klubo moterų buvo surengę labai gražų margučių balių, į kurį atsilankė gana daug svečių. Linksmi laikas bėga prie įvairių valgių ir gėrimų. Šeiminkėms mandagiai patarnavo prie stalų visoms. Vėliau po vaišių buvo išdalintos dovanos už gražiausiai pajavirintus margučius.

Šimt penkis centus, vardą ir pavardę, adresą kur gyveni ir busi pilnateisis socialistų (C. C. F.) kuopos narys. Tokios sąlygos ir minimalis mokėsnis ir metus pavienių narių. Gavus pinigų tuoj pavieniam nariui išsiunčiamas nario bilietas su kuopos ir generalio C. C. F. sekretorių parašais, apie įstojimą ir apsimokėjimą mokesdį. Įstojimo reikalu reikia kreiptis šiuo adresu: Toronto Liet. Soc. Dem. kuopos sekretorius (arba pirmininkas), 86 Bellwoods Ave., Toronto.

Dėl siuntimo delegatų į Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos konferenciją, kuri įvyks Chicagoje birželio mėn., nutarta, jei aplinkybės leis, delegatų siųsti, o tos aplinkybės tai finansai. Į C. C. F. konferenciją, kuri įvyks gegužės mėn. 24 ir 25 d. Toronte, susirinkimas įgaliojo atstovauti vieną iš kuopos komiteto narių. Buvo svarstomos kuopos perspektyvos tolimesnio veikimo kaip ir ką veikti. Darbininkiškas kovos fronte darbo daug. Reikia organizuoti ir dirbti. Tik organizuotas darbas ir kova vedą į laimėjimą. Tad bukime organizuoti, stokimė į kuopą ir dirbkime. —Darbininkas.

Gal kas šių žodžių rašytojas nepastebėjo, kurie laimėjo paskirtas klubo dovanas.

Po visų ceremonijų klubo pirmininkas J. Šarkis pakvietė šokių mylėtojus į viršutinę sveikatinę, kurioje griežė gera muzika, vadovaujama P. Skirkos.

Taigi, klubo šeiminkėms priklauso daug kredito už tokio gražaus baliaus surengimą, ne tik svečiai linksmi laiką praleido, bet tuo pačiu ir klubas įgyja platesnę simpatiją tarpe visuomenės. Bravo, darbuokitės draugės, o mes jusų surengtuose parengimuose visuomet dalyvausim.

Pas dainininką M. Spaičį

Vieną gražų šeštadienio vakarą užsukau pas dainininką M. Spaičį, kuris pasinačers studijavime muzikos. Tai malonaus buvo vakaras ir tiki į atsielti savo užsibrėžto tikslo. Žinoma, ai nevisai lengvas darbas, kuris reikalauja įdėti daug laiko ir energijos, bet jo viltingas pasiryžimas, manau, visus tuos sunkumus nugalės. Jo kambaryje teko matyti įvairių kompozitorių muzikos bei operetiškias dainas. Besikalbant tarpe savęs apie meno ir jo kurybą M. Spaičys padainavo keletą dainelių, skambindamas ant gitaros. Tiesa turiu pasakyti, kad jo sąlygos kaipo darbininko nėra visai taip lengvos. Jis dirbtuvėje turi pelynti pragyvenimą, o likusį laiką pašvenčia studijavimui muzikos.

Ateietyje galima tikėtis, kad ir nevisai lengvose sąlygose budamas, bet per pasiryžimą atsiels savo tikslą ir pasirodys tarpe platesnės visuomenės.

Grįžta žemos šalčiai

Daugumas nualinti ilgos ir šaltos žimos laukia su nekantrumu pasirodant giedresnės pavasario saulutės, bet nevisuomet gamta pildo mūsų pageidavimus. Štai jau buvo prašvitę keletas šiltesnių dienų, bet neilgam — ir vėl pradėjo sniego pūgos versti ir šalti.

Rodos, jau balandžio 14 d., bet šaltis ir sniegas nepalauka kai kurie pranašai tvirtina, kad ir gamtoje įvyko revoliucija. Pasaulis ypač šiuo laiku yra labai keistas su kiekviena žena susilaukiamo naujų ir netikėtų įvykių. Jeigu pasaulis būtų gammesnis, veikiausiai ir gamta parodytų savo švelnumą, — nebūtų tokia žiauri.

—Keistutis

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Finansų ministras šiomis dienomis davė sutikimą įsteigti Lietuvoje du radio fabrikus. Abudu fabrikus žada statyti lietuviai prekybininkai. Tik ma, kad turint du savo fabrikus, radio imtuvai turės žymiai atpigti. Ligi šiol vien tik prekybininkams tarpininkavimo išlaidos sudarydavo 30-40, dažnai net 50 nuošimčių radio imtuvų savikainos. Finansų ministerijos sąlygos fabrikų steigėjams pastatytos tokios: gaminti tokius radio imtuvus, kurie būtų pigūs, geros rūšies ir tikty mūsų kaimui. Dabar Lietuvos ukininkai, kurių yra apie 400,000 šeimų, turi tik 18,000 imtuvų, tai yra tik 20 nuošimtį bendro Lietuvoje turimo radio imtuvų skaičiaus. Tuo tarpu Vakarų Europoje jau beveik kiekvienu ukininko šeima turi radio imtuvą. Fabrikai gamins ir radio imtuvams reikalingas anodines baterijas.

Chicago Jarus, Vinikas, Pikelis, Trečiokas

Chicago dabar vieši keli tolimi svečiai iš rytinių kolonijų. Atostogoms praleisti iš Clevelando, Ohio, yra atvažiuoję...

Vokietys Ragina Vokietiją Išdalinti

Vakar Chicago kalbėjo Dr. Karl Loewenstein, garsus Vokietijos mokslininkas, kuris Hitleriui užėmus valdžią...

Operetėje "Viengungiai"

Aldona Gulbinaitė yra pripažinta viena iš darbščiausių Birutės choro narių. Sekmadienį ji loš kaimietės rolę...

Diena Iš Dienos

LINKSMI IR LIUDNI NUOTYKIAI

OGDEN PARK. — Ogdens Park'o apylinkė, 5648 South Bishop St., gyvena prakilius žmones, seni "Naujienu" ir "Keleivio" skaitytojai...

Emma Michaels nuo Harry Michaels. Anna Kalenda nuo John Kalenda.

Gavo Perskiras Irene Novak nuo Henry Novak. Stephen Kralis nuo Ida Kralis.

Taip, Nereikėtų Narių Šaukti Atvirutėmis

Iš SLA. 55 Kuopos Susirinkimo WEST PULLMAN. — Pereitę sekmdienį, Bimbos svetainėje, įvyko S.L.A. 55 kp. ne paprastas, atvirutėmis sušauktas skaitlingas susirinkimas.

Mirė kp. du nariai, Lekavičia ir Simonaičiūtė. Abu nariai buvo šauniai palaidoti.

Delegatai išrinkti į Seimą, kuris įvyks birželio mėnesį Chicagoje. Varžytinių nebuvo renkant delegatus į seimą.

Uždarant susirinkimą, pirm. pranešė, kad yra atsilankęs Radys, nuo laidotuvių direktoriaus Lekavičiaus. Jis žada mus gerai pavaišinti.

J. Tamašauskas, S.L.A. 55 kp. koresp.

Pasibaigė Gatvių Darb. Streikas

Vakar buvo atšauktas misteriškas Chicago gatvių darbininkų streikas, kurį peraitį ketvirtadienį buvo paskelbęs Mike Carozzo, Street Laborers' unijos vadas.

Didelis Telefonų Bendrovės Pelnas

American Telephone and Telegraph Company, kuri kontroliuoja beveik visą Amerikos telefoninį susisiekimą, paskelbė, kad pernai padarė \$178,910,246 pelno...

Atidarė Baseball Sezoną

Chicago Sox komanda vakar atidarė 1940 metų baseball sezoną. Pirmas čičiagiški susikirtimas įvyko su Clevelando Indians.

Chicago Cubs komanda vakar lošė Cincinnati, Ohio, su nacionalinės lygos čempionais, Reds komanda.

Laiyvų kanale, prie Benton Harbor, buvo atrastas prigėręs 59 metų Walter Stizewski, pilno darbininkas, kuris dingo iš namų apie balandžio 8.

Naujos Epidemijos Pavojus

Vakar Manton ligoninėje ir kalėjime pasireiškė naujas šiltinės epidemijos pavojus. Per paskutines kelias dienas mirė trys žmonės.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PAIESKAU DARBO. Penteris ir poperninkas. Kalsimainu lubas už \$1.50. Miegamas kambarys su savo popieriais—\$3.00. Apkalnavimas dykal. 10 metų patyręs. Darbas užtikrintas. Jos. Augaitis, 1608 S. 50th Ave. Cicero, Ill.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA TIKTAI patyrusių operatorių viena adata mašina suuti plonamas suknelės, šviesi, orin-ga, maloni aplinkuma, nuolat. 404 So. Racine, 2-ras aukštas.

JAUNA Mergina PAIESKO darbo kaip Short Order Cook dienos ar naktims. Pina patyrusi. Boulevard 3568. Klauskite Beatrice.

REIKIA PATYRUSIŲ OPERATORIŲ siuti viena adata mašina prie šilkinųjų suknelių. 127 South Market, 8 aukštas.

REIKIA PATYRUSIOS MERGINOS bendram ruošos darbiui, paprastas virimas, 3 suaugę, buti, \$8. Malonus namai. Nevada 3059.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA VYRO FARMOJ dirbti, traktoriu ir troku važiuoti, nevedusio, buti farmoj, \$15 į mėnesį. 423 E. 64th St. pirmas aukštas.

REIKIA DŽENTORIAUS 4140 S. Maplewood Ave.

REIKALINGAS SENYVAS žmogus už janitoriu. Negirtuoklis. LITHUANIA HOTEL 1606 So. Halsted St. Šaukite MONROE 2725.

REIKALINGAS NAKTINIS indų plovėjas ir naktinis virėjas: vyras ar moteris. 3480 Archer Avenue.

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Važma

BALDŲ — PIANŲ KRAUSTYMAS angliu, juodžemio pristatymas. Seniausias lietuvis baldų kraustytojas Chicagoje. Visi baldai nešami su ypatinga atsarga, darbas užtikrintas. ALISAUSKAS SONS, 7100 So. Talman Ave. Prospect 8742

SUSIRINKIMAI

ŽEMAIČIŲ KULTūros KLUBO narių susirinkimas įvyks trečiadienį, bal. 17 d., 1940—Hollywood av., 2417 W. 43rd St. 7:30 v. vakaro.

AMERICAN LEGION AUXILIARY DARIUS-GIRENAS 271 Posto narių susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 17 savo būstinėje, 4414 So. Western Ave., 8 val. vak.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO narių susirinkimas įvyks bal. 18 d., svietainėje—3600 W. North ave. 8 val. vak.

NORTH WEST LIETUVIŲ MOTHERU KLUBO narių mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 17 d. 7:30 val. vak. Grigaičio mažojoje svet., 3800 W. Armitage ave. Reikia aptarti vasarinį išvažiavimą ir kitus reikalus.

SOIL—FOR SALE Juodžemis—Fardavimui Tel. OAK LAWN 193—J-1. STANLEY GAVCUS

Parduoda išpuodintą žemę tręšai, 1 bušelis 25c—5 bušeliai \$1.00—15 bušelių \$2.50. Kreipkitės dėl kainų, dėl didesnių kiekių. Iškraustome nebrangia kaina. Anglys tiesiai iš kasyklų. 110 SOUTH RIDGELAND AVE., WORTH, ILL.

JUODŽEMIS MAISYTAS su humu ir Peat Moss — įtręštas—parduodamas bušeliais ir važmomis—5 bušeliai už \$1.00—10 bušelių už \$1.50. Pristatomo visur. CHARLES GAVCUS, 6100 S. State. Tel. Wentworth 7942

MORGIČIAI ANT PARDAVIMU \$500.00 ir \$1,000; neša 6%. B. PETKEVICIA, 2608 West 47th St.

PASKOLOS DEL NAMU SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 2202 W. Cermak Road CANAL 8887 BEN. J. KAZANAUSKAS, Rašt.

PASKOLOS Ant 1-mų ir 2-ry MORGICIŲ Greita Veikla—Geri Terminal PETERS BROS. & CO. 1647 W. 47th Street 2-ras aukštas. (Tarpe Marshfield ir Paulina gat.)

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

1500 NAUJU KAURŲ 500 NEATSHMTŲ KAINOS Sumažintos 20% Niumitos iki 1/2 DIDELIŲ KAURŲ BARGENAI

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvoms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siuoniam Gėlės Telegramai i Visas Pasaulio Dalis KVIETKINIKAS Gėlės Vestuvoms. Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

Motinės Mirties Sukaktuvės FREDERICK GUS BALTUNIS (BOLTON) persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 17 d., 1939 m., sulaukęs 22 metų amžiaus, gimęs Indiana Harbor, Ind.

Aukos Marijos Jurgelionienės Paminklo Fondui

- Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" per Marijoną Zolpionę ir Mariją Schultz \$33.16 (ši suma susideda iš-sekančių: Pe'nas nuo kortų pramogos, vas. 24, 1940 \$24.66 P. Šaltimiero aukaiti bilietai, jo parengimui, kuriuos pardavė M. Zolpionė \$6.00 Pelnas nuo Albumo, kurį paaukavo Adelė Misčikaitienė \$2.50

- Kartu \$33.16 Povilas ir Leokadija Krikščūnaitė 2.00 Dr. Elizabeth Satkoff 1.00 Mrs. Josephine Norkus 1.00 Dr. Susan Šlakis 3.00

Chicago Lietuvos Moterų Kultūros Klubo dalis pelno nuo kortų pramogos Vas. 25, 1940 6.00 \$46.16 Buvo paskelbta Balandžio 9 d. 514.58 Viso \$560.74 Julia August. Fondo Iždininkė.

Pašovė Du Susišaudyme Su Piktdariais

Prie 79-tos ir Halsted gatvių vakar rylų tarp policijos ir dviejų banditų įvyko susišaudymas, kuriame du praciivai buvo paštai: 68 metų John Hett, nuo 10025 Sangamon st., ir 45 metų Richard Gruner, 1041 W. 97th street.

Piktadariams, pasisekė pabėgti, bet policija spėja, kad vienas iš jų irgi buvo pašautas. Jie bandė apiplėšti Gagerman pinigų biurą, netoli 79-tos ir Halsted kampo.

Suėmė Už "Darbų Pardavinėjimą"

Maxwell nuovadoj vakar buvo uždarytas 40 metų chicagietis, Kazimieras Matus, nuo 500 South State street. Trys žmonės pasiskundė, kad Matus prižadėjo jiems parųpinti darbus ir iš visų pasiėmė po keliolika dolerių rankpinių, bet žadėtų darbų jiems nedavė.

Visi pasirašė skundus prieš Matą, bet jis ginasi esąs nekaltas.

Išsismė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

- Charles Kincl, 38, su Estelle Andriulis, 29 Steven Mutnauskij, 26, su Elizabeth Turpel, 23 Mitchell Strach, 28, su Josephine Toraszka, 26 Alex Czapp, 27, su Lucille Jackovac, 26 Harvey Danis, 34, su Margery Koop, 26 Louis Kuklinski, 26, su Mildred Sesko, 21

Reikalauja Perskiru

Anna Zook nuo Frank Zook Apoinaras Kilda nuo Bernice Kilda

MORTA KRAUJALIS PO TĖVAIS VEZDŽUNAITĖ

Persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 14 d., 4:17 val. popiet, 1940 m., sulaukus puses amžiaus, gimus Lietuvoj, Pilūčių kaime, Birzų apskrity. Amerikoj išgyveno 30 metų. Priklausė prie Palaimintos Lietuvos Draugystės. Paliko dideliame nuiludime vyrą Adolfą, 2 sūnus: Edvardą ir Adolfą ir kitas gimines ir draugas. Kunas pasarvotas S. M. Skudo koplyčioje, 718 West 18th Street. Laidotuvės įvyks balandžio 18 diena, 8:30 val. ryto iš koplyčios i Dievo Apeizdos parapijos bažnyčia, kurioje atšibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta i šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. MORTOS KRAUJALIS giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame: VYRAS, SUNAI, GIMINĖS IR DRAUGAI. Laidotuviuose patarnauja Laid. Direkt. S. M. Skudas, Telefonas MONROE 3377.

VINCENTAS NAINIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 16 d., 12:15 val. popiet, 1940 m., sulaukęs puses amž., gimęs Kauno apskr., Joniškes parap., Burniškių kaime. Amerikoj išgyveno 37 metus. Paliko dideliame nuiludime moterį Barbora, po tėvais Gajauskaitė, sunu Vincenta 3 dukteris Amilija, žentą Walter Yoelko, Genevieve ir Diana, brolio dukterį Theodora Vilkus, svogerka Theodora ir svogerį Walter Bookins, 2 pusseseres Antanina Davidauskienė ir Viktorija Masilionienė, dėdė Kazimiera Janauska ir kitas gimines, o Lietuvoje seną motinėle Amilija, dvi seseris Elena ir Adolfa, 2 brolius, Kazimiera ir Jona ir kitas gimines. Priklausė prie Chicago Lietuvos Draugijos. Kunas pasarvotas 3551 South Wallace St. Laidotuvių įvyks šeštad., balandžio 20 d., 8:30 val. ryto iš namų i šv. Jurgio par. bažnyčia, kurioje atšibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas i šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Vincento Nainio giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame! Moteris, Sunus, Dukterys, Giminės, Draugai ir Pažįstami. Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

RENGIA ISPUDINGĄ PROGRAMĄ KUN. M. X. MOCKAUS PAMINKLUI ATIDENGTI

Apeigos Įvyks Gegužės 26

Kunigo M. X. Mockaus Paminklo Statymo Komitetas šiomis dienomis aplaikė aukų iš Detroit, Mich., per A. M. Metelionį, kurias aukavo Amerikos Lietuvių Tautiškos Mokyklų Draugijos 2 kuopa — \$5.00, ir A. M. Metelionis \$5.00.

Waukegan, Ill., laisvesnė draugai sudėjo paminklo statymui ir prisijungė per J. Machiulį į "Naujienas" — \$16.25. Aukos gautos per "Naujienas", čekis No. 7294.

Vardu velionio M. X. Mockaus komiteto tariau širdingai. Aukavusių vardai buvo paskelbti "Naujienose" aukų rinkėjo, J. Machiulio, todėl nesiniu antru kartu.

Užrašas Paminklui.

Buvo paskelbtas kaip ir konostas sumanymai bei patarimai koks turėtų būti užrašas. Konteste dalyvavo visai mažas skaičius skaitytojų. Vienok kurie dalyvavo, prisijungė labai gražių minčių.

Kaip buvo žadėta, tinkamiausią paskelbė spaudoj. tai Paminklo Komitetas apsvaistęs visų kontestantų mintis, surado tikamiausias draugo chieagiečio V. B. A. sekamus žodžius: "Nė valdžia, nei bažnyčia, nei prietarai nesulaukė tavęs nuo skelbimo Laisvos Minties."

Tai labai reikšmingas užrašas, nes velionis buvo persekiojamas už skelbimą laisvos minties bažnyčios ir valdžios, ne vieną, bet daug kartų ir įvairiose vietose.

Išleis Biografiją.

Bus išleista velionio gyvenimo biografija, ir paminklo atidengimo diena bus dalinama dalyviams. Paminklo atideng-

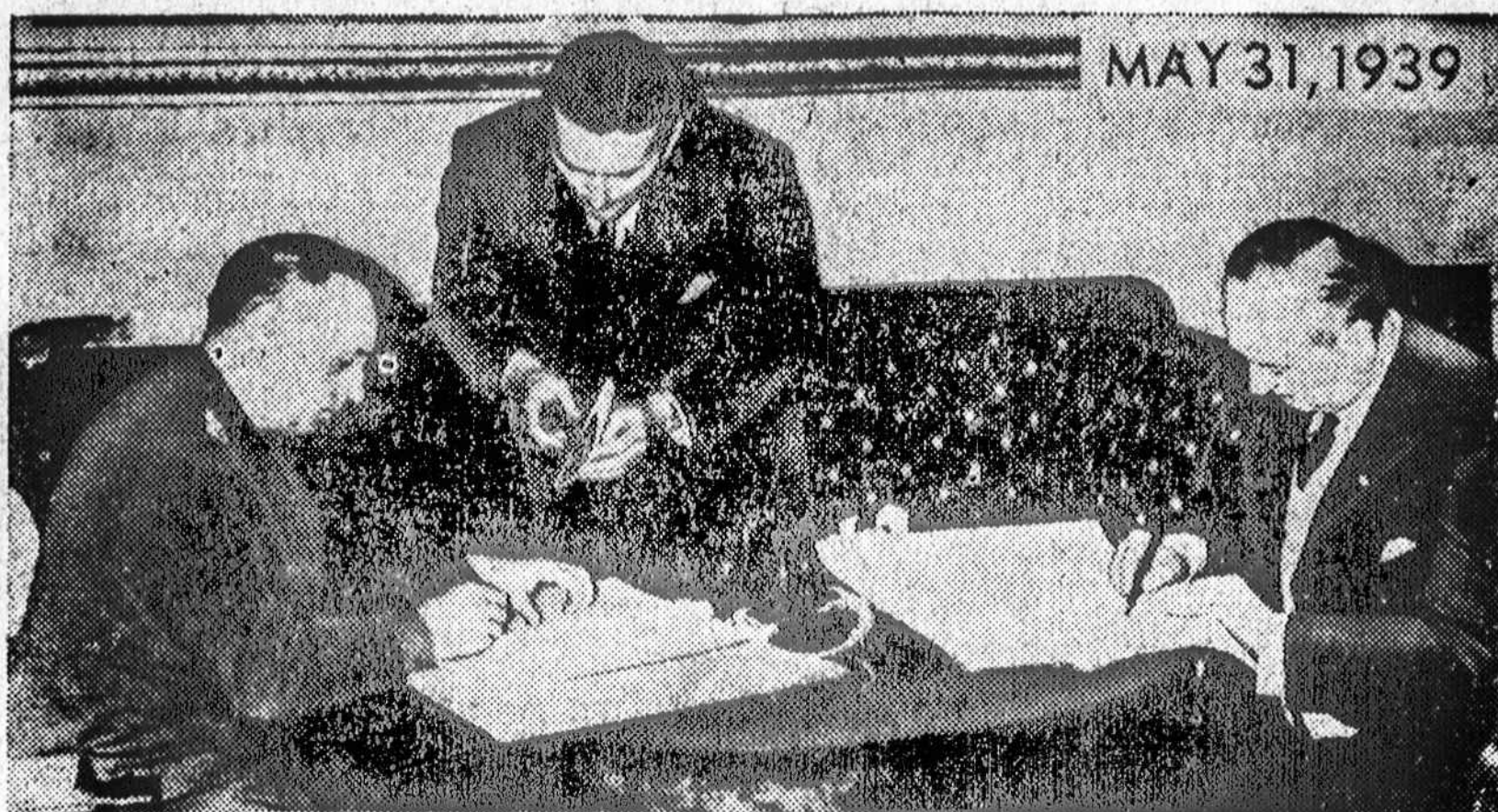
imo iškilmės įvyks gegužės (May) 26 d. Programa bus labai graži ir įvairi. Jau yra pasizadėję "Naujosios. Gdynės" choras, "Pirmyn" oktetas, rodos, ir solistas dainininkas Stasys Rimkus. Kalbėtojai bus Dr. P. Grigaitis, A. M. Metelionis iš Detroit, Mich., T. J. Kučinskas ir gal but F. Abekas, kurie apibūdins kaip velionio, taip ir gyvųjų laisvos minties darbuotojų nuopelnus. Chorai bei solistai dalnuos tam momentui pritaikintas dainas.

Tokį programą, tokias iškilmes vertėtų pamatyti visiems. todėl nepamirškite gegužės 26 dienos. Bukite Lietuvių Tautiškos kaspinėse atiduoti pagarbą Laisvos Minties skelbėjui velionii kunigui M. X. Mockui, ir gauti jo biografiją atminimui. Daž turiu priminti, kad velionio biografiją apsiėmė suredaguoti advokatas T. J. Kučinskas. Ji bus papuošta velionio ir jo paminklo paveikslais. Tai bus labai graži atmintis visiems laisvos minties lietuviams.

Aukų Reikalai.

Taipgi dar turiu priminti visiems, kurie renkate ar turite surinkę paminklui aukų, taipgi pavieniams, kurie manote šiek tiek aukauti. Kad aukas kaip galima greičiau prisijustumėte, nes po gegužės 25 dienos. komitetas turės atiduoti galutiną visuomeni atskaitą ir likviduosis. Daugiau jokių aukų tam tikslui nepriims. Siųskite Paminklo Statymo Komiteto sekretoriui, antrašu, Antanas Jocius, 135 E. 114th Pl., Chicago, Ill., o jeigu kam parankiau, tai šio laikraščio raštine.

Kunigo M. X. Mockaus Paminklo Statymo Komiteto sekretorius, Antanas Jocius.

"The Kingdom of Denmark and the German Reich will in no circumstance resort to war or to any other form of violence against each other."

Germany Invades Denmark

Joachim von Ribbentrop, vokiečių ir danų ministras Hirtus Zahle pasirašo nepuolimo sutartį. Ta sutartis buvo pasirašyta pernai. (Apačioj) Vokiečių kareiviai įsiverčia į Daniją.

Mirė Senas Bridgeportietis Vincentas Nainis

Sirgo Ilgą Laiką

BRIDGEPORT. — Po ilgos ligos vakar po pietų pasimirė senas Bridgeporto biznierių Vincentas Nainis.

Jis išgyveno Amerikoje apie 40 metų, ir per 30 metų laiką biznisiu Bridgeporto kolonijoje. Per daug metų turėjo maistą krautuve, o vėliau atidarė ainė. Buvo pasiturintis žmogus Chicago's Lietuvių Draugijos narys.

Velionis paliko žmoną Barborą, sūnų Vincentą, tris dukteris: Emiliją, Genevievę ir Dianą, taipgi daug kitų gimiinių.

Kunas yra pašarvotas namie, adresu 3651 S. Wallace street. Laidotuvės įvyks šeštadienį, bal. 20 d., 8:30 v. v. ryto. Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuves tvarko direktorius A. M. Phillips.

Šitie Bargenai Tikrai Buvo Nepaprasti

Už Tai Dressel Atsidūrė Už Grotų

Vakar rytą prie Clark ir Van Buren buvo "didelių bargenų" diena. Prie kampo stovėjo vyriškis ir visu balsu šaukė, "Cigaretai, centas pakelis!" "Guma—centas pakelis!" "Druska, centas dėžutė!" Tokiems bargenam atsirado daug pirkėjų, tarp jų ir distrikte dežuruojantis policistas.

Nusipirkęs pakelį cigaretų už centą, jis nusitempė parduotuvę nuovadon, kur pasirodė, kad jo "bargenai" turbūt buvo vogti. Pardavėjas buvo 38 metų Edward Dressel. Kol kas jis aiškina, kad cigaretes ir kitas prekes jam atidavė koks tai nežinomas žmogus.

VAKAR CHICAGOJE

Už girtokliavimą laike pareigų iš tarnybos buvo pašalinai du Warren ave. nuovados policistai, William J. Ryan ir William J. Kennedy. Ryan paskutiniu laiku buvo priskirtas Maxwell nuovadai.

Laiptais nukrito ir mirtinai susižeidė 70 metų Mrs. Mary Zablocki.

Besirinkdamas siutą rubų krautuvėje, ties 3220 Lincoln avenue širdies ataką gavo ir pasimirė 55 metų Charles Schaffer. Užsiėmė pianu derinimu ir gyveno adr. 911 Schubert avenue.

Iš maisto krautuvės adr. 1142 So. Halsted st. įsibrovėliai pasivogė 100 svarų lašinių dėžę sviesto, radio aparatą ir \$20 iš registerio.

Aklas senelis, George Shaw, 5339 Agatite avenue, sunkiai susižeidė įkritęs į alijos duobę gasolino stotyje, prie Central ir Montrose ave. Yra 79 metų amžiaus.

Prie Sweetwater, Texas, dviejų automobilių kolizijoje vakar buvo sunkiai sužeistas chicagietis policistas Michael A. McCarthy ir jo žmona, Dora, nuo 2315 W. 67th street. Jie važiavo į Californiją atostogoms.

Adr. 932 South Grove avenue, Oak Parke, basemente atrastas pasikoręs žmogus. Sako, kad tai buvo 61 metų John Ryan, bedarbis, per ilgą laiką neturėjęs darbo.

Už tai, kad ji išliko iš mokyklos viena dieną, 14 metų Joan Riccio gavo smarkiai nuo tėvų barti. Pereitą antradienį ji dingo iš namų ir iki šiol dar negrįžo. Gyveno adresu 12815 Lincoln avenue, Blue Islande.

Per langą iššoko ir užsimušė dviejų mažų vaiku motina. Tai buvo 30 metų Mrs. Rose Cassello. Ji gyveno adresu 3431 North Orange avenue. Nelaimė įvyko jos tėvų name, adresu 1109 S. Wood street.

Turėjo Palaidoje Namie Sūnų Ir Anuką

Policija Kamantinėja Du Senelius

Belvidere priemiestyje policija susidurė su keistu klaušimu.

Iš netiesioginių šaltinių išgirdo du vietos seneliai, Henry Huber ir jo žmona turį palaidoje namie du mažus kudičius. Tuoju buvo pradėtas tyrinėjimas. Huberio namo sklėpė policija rado dvi didelės cemento dėžes. Padėjus abi po roentgeno spinduliais, pasirodė, kad ir vienoj ir kitoj dėžėj buvo įmuryti maži mediniai grabai, o juose gulėjo kudičių griaučiai.

Huberiai prisipažino, kad vienoj dėžėj buvo jų kudiškis, miręs 1926 metais, o kitoj jų anukas, miręs prie gimdymo. Jie grabus laikė namie, nes troškė visuomet kudičius turėti arti prie savęs.

Policija dabar galvoja ką su seneliais daryti. Bausti ar ne.

Naujas Kapitonas Deering Nuovadoj

Permainos Policijos Departamente

BRIDGEPORT. — Policijos komisyonieriaus patvarkymu į Deeringo nuovadą Bridgeporte va: ar buvo perkeltas naujas kapitonas, Gregory Moran, o kap. Edward J. Kelly iš Deering buvo nukeltas į stockyards nuovadą. Kap. Hugh McCarthy iš Stockyards buvo perkeltas į New City (Town of Lake) nuovadą.

Į Brighton Parko nuovadą buvo paskirtas seržantas Philip McGuire iš trafiko departamento, o Patrick McInerney iš Brighton Parko perėjo į vogtų automobilių skyrių.

Komisyonierius vakar taipgi padarė kelias kitas permainas Racine, Kenstington ir Marquette nuovadose.

SLA Pildomosios Tarybos Rinkimų Rezultatai

Naujos kuopos: 86, 90, 128, 198, 236 ir 323 (Buvo paskelbta 226, 263, 265, 212, 139, 238, 36, 353, 289, 30, 63, 104, 109, 129, 11, 60, 64, 188, 260, 16, 40, 68, 77, 100, 136, 200, 284, 352, 41, 101, 242, 262, 342, 301, 313, 341, 38, 344, 125, 158, 371, 14, 42, 89, 152, 217, 17; 43; 58; 88; 131 ir 270)

I PREZIDENTUS

F. J. BAGOČIUS 1,188
W. F. Laukaitis 767
J. Miliauskas 190

I VICE-PREZIDENTUS

J. K. MAŽUKNA 1,300
V. G. Kerševičius 799

I SEKRETORIUS

D. PILKA 847
M. J. Vinikas 1,022
K. Michelsonas 240

I IZDININKUS

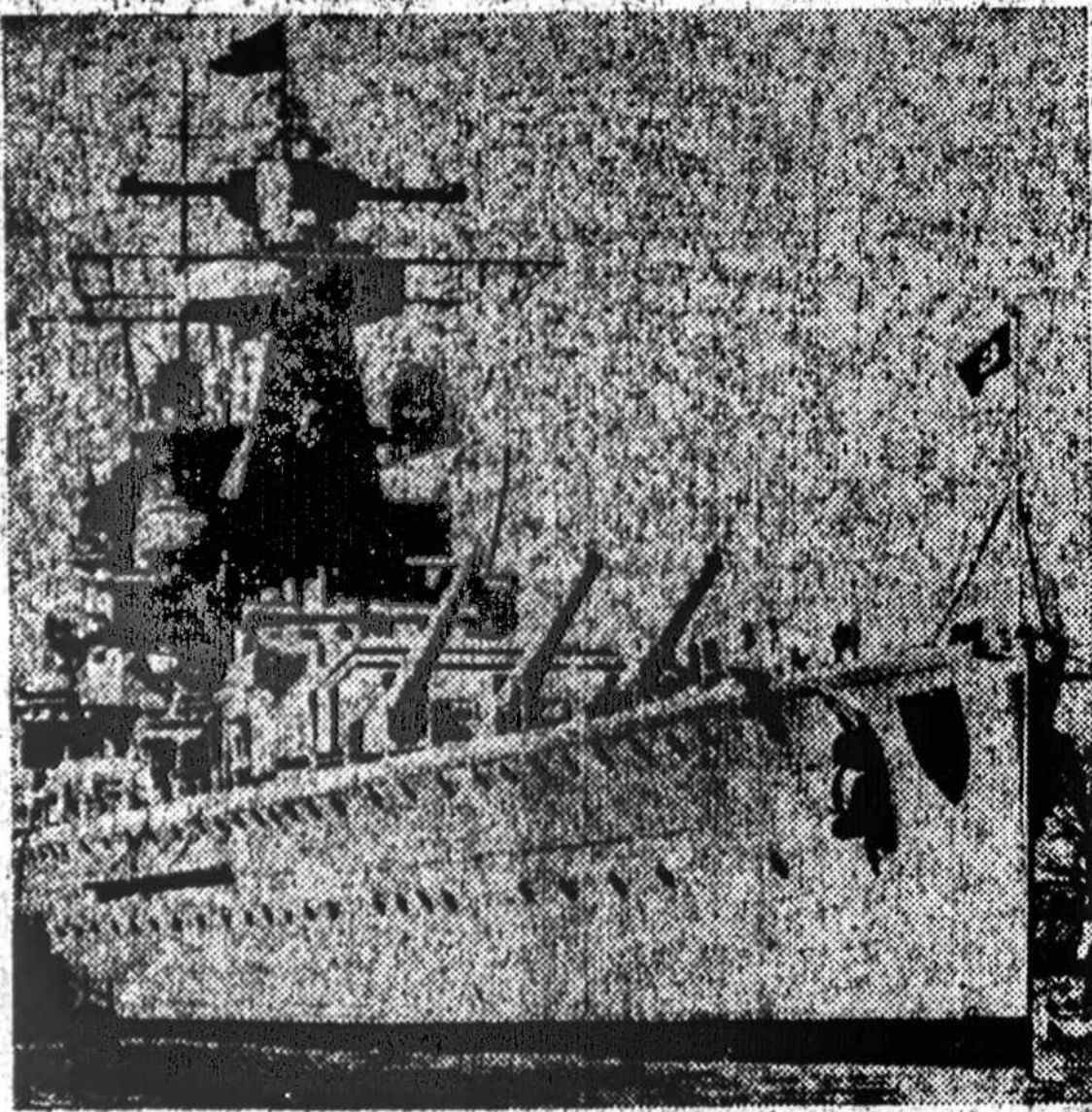
K. P. GUGIS 1,143
J. J. Bachunas 727
J. Žebrius 231

I IZDO GLOBEJUS

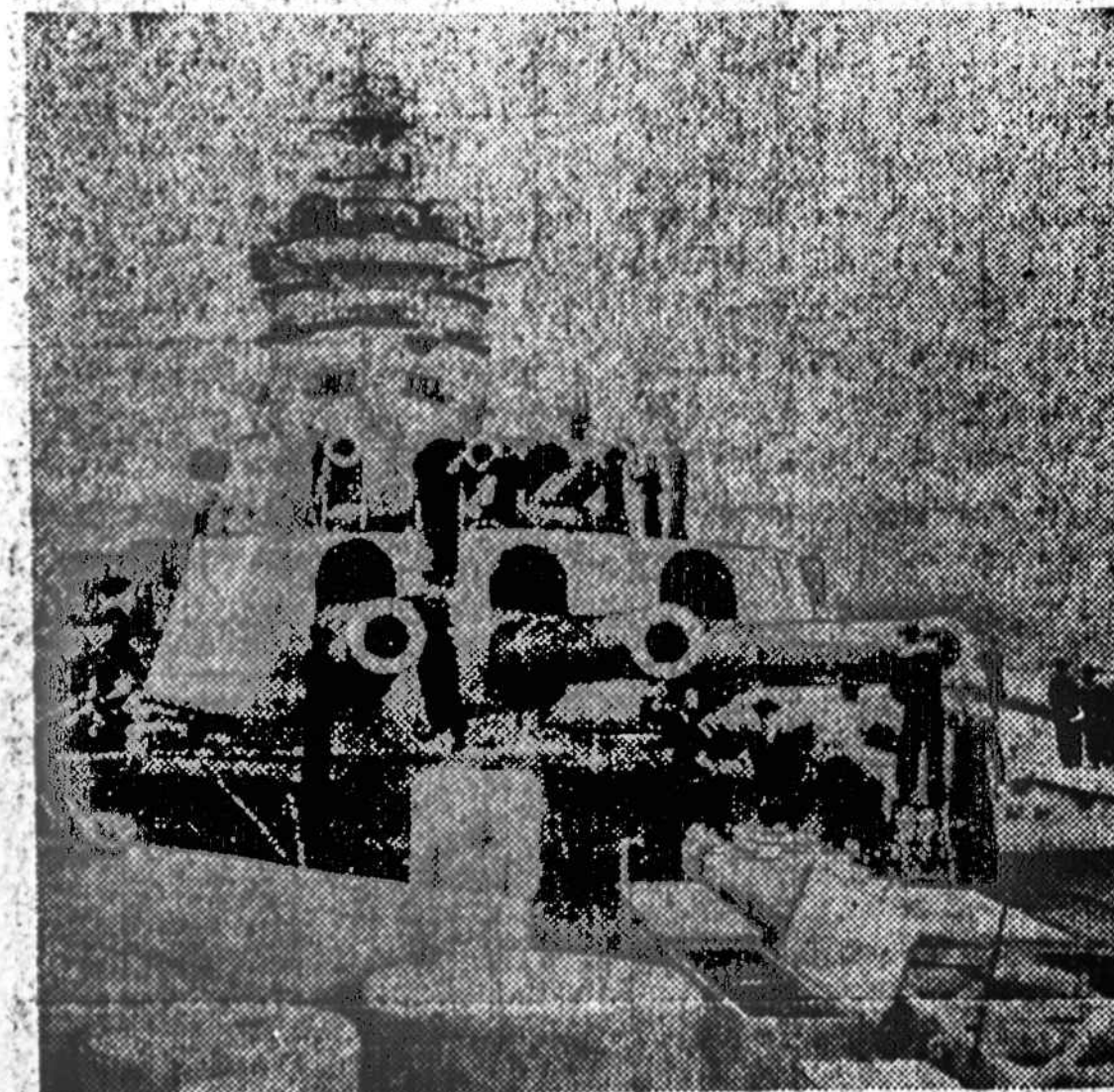
E. MIKUŽIUTĖ 1,109
P. DARGIS 1,018
S. Mockus 961
J. Brazauskas 644
J. Januškevičius Jr. 212
J. K. Urbonas 102

I DAKTARUS-KVOTEJUS

DR. J. STANESLOW 1,037
Dr. S. Biežis 752
Dr. A. L. Graičunas 324

Anglai skelbia, kad vokiečių karų laivas "Admiral Scheer", buvo "sėkmingai užpultas."

Anglų kreiseris H. M. S. Rodney, kurį užgavo vokiečių bombos.

Hardy B. Hershey (po dešinei), kuris liko nominuotais į Illinois gubernatorius demokratų tikietu.

Kai Los Angeles, Cal., buvo kaitra, tai New Yorke krito sniegas ir oras buvo šaltas.